

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	14. XI	20 14. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	27-1/14-2	
VEZA:		
EPA:	629 XXV	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 08-2490/3

Podgorica, 7. novembar 2014. godine

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. oktobra 2014. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI VAZDUHA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **BRANIMIR GVOZDENOVIĆ**, ministar održivog razvoja i turizma i **IVANA VOJINOVIĆ**, pomoćnik ministra.

PREDSJEDNIK
Milo Đukanović, s.r.

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA
O ZAŠTITI VAZDUHA**

Član 1

U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u članu 3 tačka 1 mijenja se i glasi:

„**1) vazduh** je spoljasnji vazduh u troposferi, izuzev vazduha na radnom mjestu i gdje javnost nema redovan pristup, čiji se kvalitet uređuje zakonom kojim je uređena zaštita zdravlja na radu;”

U tački 8 riječi: "u okviru propisanih rokova" zamjenjuju se riječima: "pod uslovima propisanim zakonom".

U tački 13 poslije riječi „kombinacijom" dodaje se riječ „fiksno".

Tač. 15 i 16 mijenjaju se i glase:

„**15) dugoročni cilj** je nivo koji treba postići dugoročno u cilju efikasne zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine, osim kada se to ne može ostvariti proporcionalnim mjerama;

16) doprinos zagađenju iz prirodnih izvora su emisije zagađujućih materija koje nijesu direktno ili indirektno izazvane aktivnostima ljudi, uključujući prirodne događaje kao što su seizmičke i termalne aktivnosti, vulkanske erupcije, šumski požari, dejstvo jakih vjetrova i morskih talasa, atmosferska resuspenzija ili prenos prirodnih čestica iz sušnih područja kao i alergenog polena;”

U tački 18 riječ „povremenim" zamjenjuje se riječju "slučajnim".

Poslije tačke 30 dodaju se četiri nove tačke koje glase:

“**31) aglomeracija** je zona na urbanom području koja ima 250 000 stanovnika ili gustinu naseljenosti veću od 250 stanovnika /km²;

32) mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u urbanom području je mjesto gdje su nivoi zagađenja reprezentativni za izloženost ukupnog gradskog stanovništva;

33) integrisana dozvola je odobrenje za puštanje u rad postrojenja ili njegovog dijela, u skladu sa zakonom kojim je uređeno integrisano sprječavanje i kontrola zagađivanja životne sredine;

34) EMEP je program saradnje za praćenje i procjenu prekograničnog prenosa zagađujućih materija u vazduhu na velikim udaljenostima u Evropi.”

Član 2

U članu 4 stav 2 riječi: “organ uprave nadležan za meteorološke i hidrološke poslove (u daljem tekstu: Hidrometeorološki zavod)” zamjenjuju se riječima: “organ uprave nadležan za hidrometeorološke poslove (u daljem tekstu: Zavod)”.

Član 3

U članu 6 riječi: “vrši inspekcijske poslove” zamjenjuju se riječima: „vrši analizu uzoraka alergnog polena, koordinira programima za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu kvaliteta podataka”.

Član 4

Član 7 mijenja se i glasi:

“U obavljanju poslova iz člana 4 stav 2 ovog zakona:

- 1) Zavod, u okviru svojih ovlašćenja, vrši analizu i prognozu kvaliteta vazduha, prati prenos zagađujućih materija kroz atmosferu na velike daljine i njihovu depoziciju na mjernom mjestu za praćenje prekograničnog zagađenja vazduha, daje upozorenja o prenosu zagađujućih materija kroz atmosferu u skladu sa programom praćenja i procjene prekograničnog prenosa zagađujućih materija u vazduhu na velikim udaljenostima u Evropi (EMEP) i vrši procjenu doprinosa zagađenju iz prirodnih izvora;
- 2) Centar za ekotoksikološka ispitivanja-Podgorica vrši sprovođenje godišnjeg programa praćenja kvaliteta vazduha na mjernim mjestima u državnoj mreži uspostavljenoj za praćenje kvaliteta vazduha, osim na mjernim mjestima za praćenje prekograničnog zagađenja vazduha i alergnog polena;
- 3) Akreditaciono tijelo Crne Gore nadležno je za sprovođenje postupka akreditacije pravnih lica u oblasti praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija iz stacionarnih izvora i praćenja kvaliteta goriva, u skladu sa standardom MEST EN ISO/IEC 17025;
- 4) Institut za standardizaciju prenosi na nacionalni nivo evropske i međunarodne standarde iz oblasti kvaliteta vazduha koji su od interesa za Crnu Goru i učestvuje u izradi tehničkih propisa;
- 5) Organ uprave nadležan za poslove carina vrši kontrolu uvoza i izvoza supstanci koje oštećuju ozonski omotač, alternativnih supstanci i proizvoda koji sadrže ove supstance, kao i drugih supstanci i proizvoda koji utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Poslovi iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana obuhvataju prikupljanje podataka na mjernim mjestima, uzimanje uzoraka zagađujućih materija, vršenje laboratorijske analize uzoraka, validaciju, obradu i dostavljanje podataka Agenciji.”

Član 5

U članu 8 stav 2 poslije riječi „obavješćavanja” dodaju se riječi: „i ciljna vrijednost smanjenja izloženosti na nacionalnom nivou”.

Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Utvrđene granične vrijednosti i ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi i kritični nivou ne smiju se prekoračiti. “

Član 6

U članu 9 stav 1 poslije riječi „zone” dodaju se riječi: „i aglomeracije”.

U stavu 2 poslije riječi „zonama” dodaju se riječi: „za sumpor dioksid, azot dioksid i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, ozon, kadmijum, arsen i niki”.

Član 7

U članu 10 stav 1 mijenja se i glasi:

“U zonama u kojima nivo koncentracije zagađujućih materija iz člana 9 stav 4 ovog zakona prelazi gornje granice ocjenjivanja za te zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima koji se mogu dopunjavati metodama matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja, radi dobijanja odgovarajućih informacija o prostornoj distribuciji kvaliteta vazduha.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“U zonama u kojima nivo koncentracije ozona prelazi dugoročni cilj za ozon za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima.”

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.

Član 8

U članu 11 stav 2 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„5) alergnog polena.”

Član 9

U članu 12 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Praćenje kvaliteta vazduha u Državnoj mreži je djelatnost od javnog interesa.”

Član 10

Član 17 mijenja se i glasi:

“Praćenje kvaliteta vazduha, mjerenje emisija iz stacionarnih izvora i praćenje kvaliteta goriva mogu da vrše pravna lica koja imaju dozvolu za praćenje kvaliteta

vazduha, mjerenje emisija iz stacionarnih izvora i praćenje kvaliteta goriva (u daljem tekstu: dozvola), koju izdaje Agencija.

Agencija izdaje dozvolu pravnom licu na osnovu sertifikata o akreditaciji u obimu obuhvaćenom akreditacijom.

Ukoliko u Crnoj Gori nema pravnih lica koja su akreditovana za određenu analizu, Ministarstvo određuje akreditovanu laboratoriju sa liste ovlašćenih akreditovanih laboratorija država članica Evropske unije.

Pravna lica iz stava 1 ovog člana, dužna su da prate kvalitet vazduha i mjere emisiju iz stacionarnih izvora u skladu sa propisom iz čl. 15 i 16 ovog zakona, a kvalitet goriva u skladu sa propisom iz člana 30 stav 1 ovog zakona i da izvještaje o izvršenim mjerenjima dostave Agenciji do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, a godišnji izvještaj najkasnije do 1. marta tekuće za prethodnu godinu."

Spisak pravnih lica iz stava 1 ovog člana Agencija objavljuje u "Službenom listu Crne Gore".

Član 11

U članu 18 stav 1 tačka na kraju teksta briše se i dodaju riječi: „odnosno u integrisanoj dozvoli”.

Član 12

U članu 19 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Godišnji izvještaj o sprovođenju Nacionalne strategije Ministarstvo dostavlja Vladi do 1.marta tekuće za prethodnu godinu.”

Član 13

U članu 21 stav 5 mijenja se i glasi:

„Plan se donosi u roku od dvije godine od utvrđivanja prekoračenja dozvoljenog nivoa zagađenosti vazduha.”

Član 14

U članu 29 stav 2 briše se.

Član 15

Član 30 mijenja se i glasi:

“Granične vrijednosti zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla

Član 30

Vrste tečnih goriva naftnog porijekla (u daljem tekstu: goriva), granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija, sadržaj aditiva na bazi metala i druge karakteristike koje gorivo mora da ispunjava u odnosu na zaštitu životne sredine prilikom stavljanja u promet, upotrebu goriva na brodovima i drugim plovnim objektima u lukama, teritorijalnim vodama

i isključivim ekonomskim zonama i zonama kontrole emisija oksida sumpora, propisuje Vlada.

Propisom iz stava 1 ovog člana uređuje se i način utvrđivanja i praćenja karakteristika goriva, metode za smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduh, njihovo odobravanje i utvrđivanje probnih perioda za nove metode smanjenja emisija i izvještavanje o usklađenosti sa graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija.

Goriva se mogu stavljati u promet ili upotrebljavati samo ako ispunjavaju uslove utvrđene propisom iz stava 1 ovog člana."

Član 16

Poslije člana 30 dodaje se novi član koji glasi:

"Praćenje kvaliteta goriva

Član 30a

Privredna društva, druga pravna i fizička lica koja uvoze gorivo dužna su da prije stavljanja u promet goriva ili upotrebe goriva koje je nabavljeno za sopstvene potrebe obezbijede praćenje kvaliteta goriva u skladu sa godišnjim programom praćenja kvaliteta goriva, zaključivanjem ugovora sa pravnim licem iz člana 17 stav 1 ovog zakona.

Program iz stava 1 ovog člana sprovodi se u ljetnjem periodu koji se računa od 1. maja do 30. septembra i zimskom periodu od 1. oktobra do 30. aprila.

Program iz stava 1 ovog člana na predlog Agencije donosi Ministarstvo u skladu sa standardom MEST EN 14274.

Program iz stava 1 ovog člana objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore". "

Član 17

U članu 33 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci vrši se samo na osnovu dozvole Agencije. "

U stavu 3 riječ "usavršavanja" zamjenjuje se riječju "osposobljavanja".

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

"Bliži način i potrebnu dokumentaciju za izdavanje dozvole za uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci propisuje Ministarstvo."

Član 18

U članu 34 stav 1 tačka 4 mijenja se i glasi:

"4) uvoz i stavljanje u promet novih proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač;"

Tačka 8 mijenja se i glasi:

"8) stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu;"

Poslije tačke 12 dodaje se nova tačka koja glasi:

"13) pretakanje i skladištenje motornog benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda zaštite vazduha od emisije isparljivih organskih jedinjenja koje nastaju skladištenjem, pretakanjem i distribucijom motornog benzina i korišćenje uređaja i opreme koji su neispravni."

Stav 2 briše se.

Član 19

Član 36 mijenja se i glasi:

"Inventari emisija gasova

Član 36

Inventar emisija zagađujućih materija u vazduh i inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: inventari emisija) vodi Agencija.

Imaoci podataka (institucije, zagađivači) dužni su da podatke za izradu inventara emisija dostave Agenciji u skladu sa godišnjim planom prikupljanja podataka za izradu inventara emisija.

Podaci za izradu inventara emisija prikupljaju se na osnovu godišnjeg plana prikupljanja podataka koji donosi Ministarstvo.

Plan iz stava 3 ovog člana objavljuje se u Službenom listu Crne Gore.

Uz inventare emisija Agencija priprema izvještaje o inventarima i dostavlja ih Ministarstvu odnosno relevantnim međunarodnim institucijama.

Radi unapređenja kvaliteta inventara emisija Agencija izrađuje plan obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka i dostavlja ga Ministarstvu do 15. decembra tekuće godine.

Način izrade i sadržaj inventara emisija propisuje Ministarstvo.

Propisom iz stava 7 ovog člana utvrđuje se i lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja."

Član 20

U članu 38 stav 2 briše se.

Član 21

U članu 39, poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

"Izuzetno od stava 2 ovog člana, pravna lica i preduzetnici nijesu dužna da pribave dozvolu o dozvoljenim emisijama ako su u skladu sa posebnim propisima dužna da pribave integrisanu dozvolu ili saglasnost na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu."

St. 5 i 6 mijenjaju se i glase:

"Pravna lica i preduzetnici iz stava 3 ovog člana dužna su da obezbijede praćenje kvaliteta goriva, u skladu sa propisom iz člana 30 stav 1 ovog zakona.

Dozvola o emisijama izdaje se na osnovu graničnih vrijednosti emisija za stacionarne izvore."

Član 22

Član 45 briše se.

Član 23

U članu 46 stav 2 poslije alineje 1 dodaje se nova alineja koja glasi:
"- podatke o efektima tih prekoračenja;"

Stav 3 mijenja se i glasi:

"Informacija se objavljuje na internet stranici Agencije i dostavlja evropskoj Agenciji za zaštitu životne sredine."

Član 24

Član 47 briše se.

Član 25

U članu 50 stav 2 riječ „Agencija” zamjenjuje se riječima: „organ uprave nadležan za inspekcijske poslove preko nadležne inspekcije”.

Član 26

U članu 52 tač. 6, 7 i 9 poslije riječi „omotač” dodaju se riječi: “i alternativnim supstancama;” u odgovarajućem padežu.

Tačka 8 mijenja se i glasi:

„8) zabrani djelatnost praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija i praćenja kvaliteta goriva ako se utvrdi da se djelatnost obavlja bez dozvole Agencije.”

Poslije tačke 9 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

“9a) zabrani distribuciju goriva ukoliko gorivo ne odgovara propisanom kvalitetu u odnosu na zaštitu životne sredine;

9b) zabrani distribuciju, skladištenje i pretakanje motornih benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda zaštite vazduha;”.

Član 27

Član 53 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) u okolini stacionarnog izvora zagađivanja vazduha za koje je obavezna ili za koju se može tražiti procjena uticaja na životnu sredinu ne vrši praćenje kvaliteta vazduha

na način utvrđen u elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu odnosno u integrisanoj dozvoli; (član 18 stav 1);

2) podatke o kvalitetu vazduha dobijene praćenjem kvaliteta vazduha ne dostavi Agenciji i organu lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 18 stav 2);

3) ne obezbijedi obuku zaposlenih (član 33 stav 3);

4) ispušta supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance u životnu sredinu (član 34 stav 1 tačka 5);

5) stavlja u promet goriva koja prekoračuju propisane granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija (član 34 stav 1 tačka 12);

6) vrši pretakanje i skladištenje motornog benzina bez primjene tehničkih standarda zaštite vazduha od emisije isparljivih organskih jedinjenja koje nastaju skladištenjem, pretakanjem i distribucijom motornog benzina i korišćenje uređaja i opreme koji su neispravni (član 34 stav 1 tačka 13)

7) ne dostavi Agenciji podatke za izradu inventara emisija, (član 36 stav 2);

8) ne pribavi dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu od Agencije (član 39 stav 2);

9) ne vode evidenciju o količini goriva koju stavlja u promet ili ga pribavlja za sopstvene potrebe i podatke iz evidencije ne dostave Agenciji do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 39 stav 4);

10) ne obezbijede praćenje kvaliteta goriva (član 39 stav 5);

11) ne vodi evidenciju o stacionarnom izvoru i svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) (član 40 stav 1 tačka 1);

12) ne obezbijedi redovno praćenje i mjerenje emisije (član 40 stav 1 tačka 2);

13) ne vodi evidenciju o praćenju i obavljenim mjerenjima sa podacima o mjernim mjestima, rezultatima mjerenja i o učestalosti mjerenja emisija (član 40 stav 1 tačka 3);

14) ne vodi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa sagorijevanja (član 40 stav 1 tačka 4);

15) ne vodi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija (član 40 stav 1 tačka 5);

16) organu lokalne uprave ne dostavi podatke iz člana 40 stav 1 na čijoj teritoriji se nalazi (član 40 stav 2).

„Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura“.

„Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.“

Član 28

U članu 54 uvodna rečenica u stavu 1 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne uprave, ako:“

Član 29

Poslije člana 55 dodaju se dva nova člana koja glase:

„Donošenje propisa

Član 55a

Propisi iz čl. 30 i 36 ovog zakona, donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Početak primjene

Član 55b

Odredba člana 34 stav 1 tačka 8 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Evropskoj uniji.”

Prestanak važenja propisa

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 56 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG”, broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br. 25/10) donijet je 5.05.2010. godine. Zakon je imao za cilj uspostavljanje, održavanje i unapređivanje jedinstvenog sistema upravljanja kvalitetom vazduha na teritoriji Crne Gore; utvrđivanje i ostvarivanje mjera u oblasti zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha kako bi se izbjegle, spriječile ili smanjile štetne posljedice po zdravlje čovjeka i životnu sredinu; poboljšanje i očuvanje kvaliteta vazduha; sprječavanje i smanjenje zagađenja koja utiču na oštećenje ozonskog omotača i klimatske promjene; procjenjivanje i pribavljanje odgovarajućih podataka o kvalitetu vazduha na osnovu standardizovanih metoda i mjerila, kao i obezbjeđivanje dostupnosti tih podataka javnosti, obezbjeđenje izvršavanja obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima i učestvovanje u međunarodnoj saradnji u oblasti zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha.

Na osnovu Zakona o zaštiti vazduha donijeto je 12 podzakonskih akata (7 uredbi i 5 pravilnika), a donošenje jednog pravilnika je u toku. Takođe, na osnovu ovog zakona Vlada Crne Gore je usvojila **Nacionalnu strategiju upravljanja kvalitetom vazduha sa Akcionim planom za period 2013-2016. godina**, a Ministarstvo održivog razvoja i turizma je u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine i jedinicama lokalnih samouprava donijelo planove kvaliteta vazduha za opštinu Pljevlja i opštinu Nikšić.

Iako je Zakon o zaštiti vazduha u velikoj mjeri ispunio predviđene ciljeve, izmjene i dopune Zakona o zaštiti vazduha pokazale su se neophodnim iz nekoliko razloga da bi se:

- uvažile preporuke iz projekta o unapređenju poslovnog ambijenta (tzv. “giljotina propisa”) kojim je obuhvaćena i detaljna analiza Zakona o zaštiti vazduha;
- otklonili problemi koji su primjećeni u praksi;
- omogućilo dalje usklađivanje sa propisima Evropske unije, naročito sa propisima koji su donijeti nakon stupanja na snagu ovog zakona;
- u zakonskom okviru prepoznale institucionalne promjene;
- obezbijedio pravni okvir za funkcionisanje novih jedinica Sistema upravljanja kvalitetom vazduha (mreža za praćenje alergnog polena).

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Oblast upravljanja kvalitetom vazduha u Crnoj Gori u velikoj mjeri je usaglašena sa evropskim zakonodavstvom. U pripremi Predloga o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha posebna pažnja posvećena je dodatnom usklađivanju sa postojećim i unaprijeđene su pravne osnove za preuzimanje novih akata Evropske unije, koji su donijeti nakon stupanja na snagu ovog zakona:

Posebna pažnja je posvećena sljedećim pravnim aktima Evropske unije:

- Direktiva 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi;
- Direktiva 2001/81/EC o maksimalnim nacionalnim emisijama;
- **Direktiva 2009/30/EC kojom se dopunjuje Direktiva 98/70/EC o kvalitetu motornog benzina i dizel goriva;**
- Direktiva 2012/33/EU o sadržaju sumpora u brodskim gorivima kojom se dopunjuje **Direktiva 1999/32/EC o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tečnim gorivima;**
- Direktiva 2009/126/EC o benzinskim isparenjima koja potiču od punjenja goriva u motorna vozila na benzinskim pumpama;
- Direktiva 94/63/EC o kontroli emisija isparljivih organskih jedinjenja nastalih kao rezultat skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih stanica;
- Regulativa 525/2013 o mehanizmu praćenja i izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- Regulativa 2037/2000/EC od 29. juna 2000. godine o supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
- Regulativa 842/2006/EC od 17. maja 2006. godine o određenim fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte;
- Odluka 529/2013 o pravilima preračuna emisija gasova sa efektom staklene bašte koje potiču od aktivnosti vezanih za upotrebu zemljišta, promjene namjene zemljišta i šumarstvo;
 - Odluka 2011/850/EU o razmjeni informacija i izvještavanju o kvalitetu vazduha;

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 3 važećeg zakona navedene izmjene izvršene su radi daljeg usaglašavanja sa Direktivom 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi.

U članu 4 važećeg zakona izmijenjen je naziv Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, u skladu sa promjenom naziva ove institucije.

U članu 6 važećeg zakona riječi: "vrši inspeksijske poslove", brišu se jer ekološka inspekcija više nije u sastavu Agencije za zaštitu životne sredine. Dodaju se dvije nove

nadležnosti Agencije za zaštitu životne sredine: analiza alergnog polena i koordinacija programa za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu podataka.

Izmjenama člana 7 važećeg zakona preciznije se utvrđuju nadležnosti insitucija koje vrše određene poslove vezane za upravljanje kvalitetom vazduha.

U članu 8 važećeg zakona utvrđuje se obaveza poštovanja graničnih vrijednosti i ostalih standarda kvaliteta vazduha utvrđenih propisom iz ovog člana.

U članu 9 važećeg zakona preciznije se utvrđuje obaveza praćenja kvaliteta vazduha u svim zonama gdje se navode sve zagađujuće materije, koje se obavezno prate u skladu sa Direktivom 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi.

Izmjene člana 10 važećeg zakona odnose se na dalje usklađivanje sa Direktivom 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi, u skladu sa preporukama Evropske komisije.

U članu 11 važećeg zakona u sastav državne mreže uključuju se i stanice za mjerenje alergnog polena, što će predstavljati novu funkciju mreže za praćenje kvaliteta vazduha.

U članu 12 važećeg zakona dodaje se novi stav kojim se praćenje kvaliteta vazduha u državnoj mreži za praćenje kvaliteta vazduha proglašava djelatnošću od javnog interesa. Podaci o kvalitetu vazduha predstavljaju jedan od najvažnijih pokazatelja kada je u pitanju zdravlje ljudi i zaštita životne sredine.

Član 17 važećeg zakona izmijenjen je da bi se preciznije regulisalo izdavanje dozvole za vršenje poslova praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija zagađujućih materija u vazduh i praćenja kvaliteta goriva.

U članu 18 važećeg zakona, kojim je propisano da zagađivač vrši praćenje kvaliteta vazduha na način utvrđen u Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu, dodato je "odnosno integrisanoj dozvoli", jer se integrisanom dozvolom takođe propisuje način praćenja kvaliteta vazduha za postrojenja kojima se izdaje ova dozvola.

U članu 19 važećeg zakona propisana je obaveza Ministarstva održivog razvoja i turizma da izvještava Vladu Crne Gore o sprovođenju Nacionalne strategije upravljanja kvalitetom vazduha.

U članu 21 važećeg zakona promijenjen je rok za donošenje planova kvaliteta vazduha u skladu sa članom 23, stav 3 Direktive 2008/50/EC o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi. U praksi donošenja planova kvaliteta vazduha, koji su već donešeni na osnovu ovog zakona (Plan kvaliteta vazduha za opštinu Pljevlja, Plan kvaliteta vazduha za opštinu Nikšić), pokazalo se da je rok propisan važećim zakonom prekratak, jer su do 31. januara tekuće godine nedostupni zvanični podaci za proteklu godinu i jer je u kratkom roku od mjesec dana izuzetno teško izraditi dovoljno kvalitetan strateški dokument.

U članu 29 važećeg zakona stav dva se briše jer će se emisije zagađujućih materija iz pokretnih izvora (prevozna sredstva) urediti propisom Ministarstva saobraćaja i pomorstva vezanim za homologaciju vozila.

Član 30 važećeg zakona promijenjen je, jer je isti neophodno uskladiti sa zahtjevima iz novih akata Evropske unije. Nakon člana 30 dodat je novi član, kojim se uređuje praćenje kvaliteta goriva u odnosu na zaštitu životne sredine, da bi se izbjegla eventualna preklapanja sa praćenjem kvaliteta goriva radi zaštite potrošača, koje će se urediti u skladu sa novim Zakonom o energetici.

U članu 33 važećeg zakona proširuje se pravni osnov za podzakonski akt utvrđen ovim članom, tako što se pored postojećeg sadržaja predviđa i utvrđivanje uslova za izdavanje dozvola za uvoz i izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci.

U članu 34 važećeg zakona dodaju se nove zabrane koje se odnose na uvoz i stavljanje u promet novih proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu i pretakanje i skladištenje benzina bez primjene propisanih tehničkih standarda i ukoliko svi potrebni uređaji i oprema nijesu u funkciji ili ne rade ispravno i pouzdano.

Član 36 važećeg zakona mijenja se u potpunosti da bi se obezbijedio odgovarajući pravni osnov za prenošenje obaveza koje proističu iz novih akata Evropske unije, kojima se uređuje praćenje i izvještavanje o emisijama gasova sa efektom staklene bašte (Regulativa 525/2013 o mehanizmu praćenja i izvještavanja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte; Odluka 529/2013 o pravilima preračuna emisija gasova sa efektom staklene bašte koje potiču od aktivnosti vezanih za upotrebu zemljišta, promjene namjene zemljišta i šumarstvo).

U članu 38 važećeg zakona briše se stav 2 jer je pravni osnov za propis kojim će se urediti priprema nacionalnih inventara emisija zagađujućih materija u vazduh sadržan u izmijenjenom članu 36.

U članu 39 važećeg zakona eliminiše se obaveza pribavljanja dozvole o emisijama za privredna društva i preduzetnike za koje postoji zakonom propisana obaveza pribavljanja integrisane dozvole i obaveza pribavljanja saglasnosti na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu, u skladu sa preporukama projekta za unapređenje poslovnog ambijenta.

Član 45 važećeg zakona briše se jer je njime utvrđen pravni osnov za podzakonski akt kojim bi se u crnogorsko zakonodavstvo prenijela odluka 97/101/EC o razmjeni informacija o kvalitetu vazduha, koja je stavljena van snage u EU, i stoga nema potrebe da se ista prenosi.

U članu 46 propisuje se obaveza dostavljanja podataka o kvalitetu vazduha Evropskoj agenciji za zaštitu životne sredine i javnost ovih podataka, u skladu sa zahtjevima Direktive 2008/50/EC. Crna Gora je i do sada dostavljala ove podatke Evropskoj agenciji za zaštitu životne sredine na dobrovoljnoj bazi, što je veoma dobro ocijenjeno u procesu evropskih integracija.

Član 47 važećeg zakona briše se iz razloga što se izvještaj o kvalitetu vazduha izrađuje na godišnjem nivou u sklopu godišnje Informacije o stanju životne sredine, što je uređeno Zakonom o životnoj sredini.

U članu 50 utvrđuje se nadležnost organa uprave za inspekcijske poslove, jer je u važećem tekstu zakona ova nadležnost bila data Agenciji za zaštitu životne sredine u čijem je sastavu bila ekološka inspekcija.

U čl. 52, 53 i 54 važećeg zakona, u skladu sa predloženim izmjenama i dopunama propisane su nove nadležnosti inspektora i odgovarajuće kaznene odredbe.

U prelaznim i završnim odredbama, nakon člana 55 dodaju se dva nova člana, kojim se utvrđuje rok za donošenje podzakonskih akata i zabrana stavljanja u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u cilindrima za jednokratnu upotrebu odlaže do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Predlog izmjena i dopuna Zakona o zaštiti vazduha neće u uticati na osnovne troškove neophodne za sprovođenje Zakona o zaštiti vazduha: funkcionisanje i razvoj državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha, realizaciju programa praćenja kvaliteta vazduha u državnoj mreži, mjerenja posebne namjene ukoliko se utvrdi prekoračenje propisanih vrijednosti zagađujućih materija, a zagađivač je nepoznat; realizaciju planova kvaliteta vazduha i kratkoročnih akcionih planova; sprovođenje mjera za zaštitu ozonskog omotača, izvršavanje obaveza preuzetih međunarodnim ugovorima; kao i za finansiranje i/ili sufinansiranje drugih projekata, programa i mjera u cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha.

Ovim izmjenama i dopunama predviđa se unaprjeđenje državne mreže za praćenje kvaliteta vazduha mrežom od pet stanica za praćenje uticaja alergnog polena. Sredstva u iznosu od 50.000 eura obezbijedena su u sklopu projekta koji Ministarstvo održivog razvoja i turizma i Agencija za zaštitu životne sredine sprovode sa lokalnom kancelarijama Programa za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP).

PREGLED ČLANOVA ZAKONA O ZAŠTITI VAZDUHA KOJI SE MIJENJAJU

("Sl. list Crne Gore", br. 25/10 od 05.05.2010, 40/11 od 08.08.2011)

Značenje izraza Član 3

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- 1) vazduh je spoljašnji vazduh u troposferi, izuzev vazduha na radnom mjestu, čiji se kvalitet uređuje propisima iz oblasti zaštite na radu;
- 2) zagađujuća materija je svaka materija prisutna u vazduhu koja može nepovoljno uticati na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu;
- 3) nivo zagađenosti je koncentracija zagađujućih materija u vazduhu ili njihovo taloženje na površini u određenom vremenskom razdoblju;
- 4) ocjenjivanje je svaka relevantna metoda koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje i procjenjivanje nivoa zagađenosti vazduha;
- 5) standard kvaliteta vazduha je svaka utvrđena granična vrijednost, ciljna vrijednost, dugoročni cilj, kritični nivo, nivo upozoravanja ili obavještanja ili druga vrijednost koncentracije zagađujuće materije u vazduhu utvrđena u skladu sa međunarodnim standardima sa ciljem da se izbjegnu, spriječe ili umanje štetni uticaji na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini;
- 6) granična vrijednost je nivo vrijednosti utvrđen na osnovu naučnih saznanja sa ciljem da se izbjegnu, spriječe ili umanje štetni uticaji na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini, koji treba postići u određenom roku i koji se, nakon što je postignut, ne smije prekoračiti;
- 7) kritični nivo je nivo utvrđen na osnovu naučnih saznanja iznad kojeg mogu nastupiti direktni štetni uticaji na pojedine receptore, kao što su vegetacija i prirodni ekosistemi, ali ne i na ljude;
- 8) granica tolerancije je postotak granične vrijednosti za koji ona može biti prekoračena u okviru propisanih rokova;
- 9) plan kvaliteta vazduha je plan kojim se utvrđuju mjere i aktivnosti za postizanje graničnih ili ciljnih vrijednosti;
- 10) ciljna vrijednost je nivo koji treba postići u utvrđenom roku da bi se izbjegli, spriječili ili umanjili štetni uticaji na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini;
- 11) prag upozoravanja je nivo iznad kojeg postoji opasnost po ljudsko zdravlje pri kratkotrajnoj izloženosti stanovništva u cjelini i koji zahtijeva preduzimanje hitnih mjera;
- 12) prag obavještanja je nivo iznad kojeg postoji opasnost po zdravlje ljudi pri kratkotrajnoj izloženosti posebno osjetljivih grupa stanovništva i kod kojeg je neophodno neposredno i odgovarajuće obavještanje;
- 13) gornja granica ocjenjivanja je propisani nivo ispod koga se ocjenjivanje kvaliteta vazduha može vršiti kombinacijom mjerenja i metoda modeliranja i/ili indikativnog mjerenja;
- 14) donja granica ocjenjivanja je nivo ispod kojeg se metode modeliranja i objektivne procjene mogu koristiti kao isključiv izvor podataka za ocjenjivanje kvaliteta vazduha.

- 15) dugoročni cilj je nivo koji treba postići u dužem vremenskom periodu u cilju efikasne zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine, osim u slučajevima kada to nije moguće ostvariti kroz proporcionalno ekonomične mjere;
- 16) doprinos zagađenju iz prirodnih izvora su emisije zagađujućih materija koje nijesu direktno ili indirektno izazvane aktivnostima ljudi, uključujući prirodne događaje kao što su seizmičke i termalne aktivnosti, šumski požari, dejstvo jakih vjetrova i morskih talasa, atmosferska resuspenzija ili prenos prirodnih čestica iz sušnih područja;
- 17) zona je dio teritorije Crne Gore, razgraničena u cilju ocjenjivanja kvaliteta i upravljanja kvalitetom vazduha;
- 18) fiksna mjerenja označavaju mjerenja koja se vrše na fiksnim mjernim mjestima, neprekidno ili povremenim uzorkovanjem, da bi se odredili nivoi zagađenosti vazduha u skladu sa kriterijumima za postizanje kvaliteta podataka;
- 19) indikativna mjerenja označavaju mjerenja koja podliježu blažim kriterijumima za postizanje kvaliteta podataka od onih propisanih za fiksna mjerenja;
- 20) mjerenje pozadinskog zagađenja realizuje se u urbanim i ruralnim područjima, na udaljenosti od najmanje 20 km od industrijskih područja i lokalnih izvora emisija;
- 21) gasovi sa efektom staklene bašte su gasovi utvrđeni Okvirnom konvencijom Ujedinjenih nacija o promjeni klime i Kjoto protokolom;
- 22) mehanizam čistog razvoja je instrument Kjoto protokola za sprovođenje projekata za smanjenje ili uklanjanje emisija gasova sa efektom staklene bašte u zemljama koje nijesu u Prilogu I Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promjeni klime;
- 23) maksimalna nacionalna emisija je maksimalni iznos zagađujuće supstance izražen u kilotonama koji se može emitovati u Crnoj Gori tokom jedne kalendarske godine;
- 24) prekursori ozona su supstance koje doprinose stvaranju prizemnog ozona;
- 25) isparljiva organska jedinjenja (VOC) su organska jedinjenja iz antropogenih i biogenih izvora, osim metana, koja na sunčevoj svjetlosti, reakcijom sa azotnim oksidima mogu stvarati fotohemijske oksidante;
- 26) supstance koje oštećuju ozonski omotač su supstance koje se kontrolišu u skladu sa Bečkom konvencijom o zaštiti ozonskog omotača i Montrealskim protokolom;
- 27) alternativne supstance su fluorovani gasovi (fluorouglijovodonici, perfluorougljenici i sumporheksafluorid) čiji je potencijal oštećenja ozonskog omotača jednak nuli, ali doprinose globalnom zagrijavanju;
- 28) radna mašina je svako vozilo na motorni pogon koje je namijenjeno za obavljanje određenih poslova i koje na ravnom putu ne može razviti brzinu veću od 50 km/h;
- 29) radno vozilo je teretno motorno vozilo koje posjeduje ugrađene uređaje i opremu za obavljanje određenih radnih operacija;
- 30) zagađivač je svako pravno lice ili preduzetnik koje posrednim ili neposrednim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja uzrokuje zagađenje vazduha.

Nadležnosti **Član 4**

Efikasnost zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha obezbjeđuju: državni organi, organi državne uprave, jedinice lokalne samouprave, domaća i strana pravna lica i preduzetnici, nevladine organizacije, građani i udruženja građana.

Upravne i stručne poslove zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha i sprovođenje mjera zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha vrše i obezbjeđuju: organ državne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo), organ uprave nadležan

za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija), organ uprave nadležan za meteorološke i hidrološke poslove (u daljem tekstu: Hidrometeorološki zavod), organ lokalne uprave nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: organ lokalne uprave), kao i pravna lica i preduzetnici koja imaju javna ovlaštenja. Sprovođenje mjera zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha vrše i druga pravna lica i preduzetnici.

Nadležnosti Agencije **Član 6**

U obavljanju poslova iz člana 4 stav 2 ovog zakona Agencija organizuje praćenje kvaliteta vazduha, vrši ocjenjivanje kvaliteta vazduha na osnovu svih dostupnih podataka o kvalitetu vazduha iz različitih izvora podataka utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima, provjerava tačnost izvršenih mjerenja i drugih metoda korišćenih od strane pravnih lica ovlašćenih za praćenje kvaliteta vazduha, izrađuje analize i izvještaje i informiše javnost, vrši inspekcijske poslove, ostvaruje komunikaciju sa relevantnim domaćim i međunarodnim organima i organizacijama i vrši druge poslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.

Nadležnosti drugih organa **Član 7**

U obavljanju poslova iz člana 4 stav 2 ovog zakona:

- Hidrometeorološki zavod, u okviru svojih ovlaštenja, vrši osmatranja i mjerenja ekoloških parametara, kontrolu i ocjenu kvaliteta vazduha i padavina, i izradu studija, elaborata, analiza i informacija, kao i izvršavanje međunarodnih obaveza u oblasti kvaliteta vazduha, koje su mu određene u nadležnost;
- Nacionalno akreditaciono tijelo nadležno je za akreditovanje pravnih lica za vršenje praćenja kvaliteta vazduha i emisija u vazduh, u skladu sa referentnim metodama i testiranje uređaja i opreme za praćenje kvaliteta vazduha po standardu EN ISO 17025, validaciju referentnih metoda i verifikaciju akreditacija izdatih od stranih akreditacionih tijela;
- Institut za standardizaciju prenosi na nacionalni nivo evropske i međunarodne standarde iz oblasti kvaliteta vazduha koji su od interesa za Crnu Goru i učestvuje u izradi tehničkih propisa;
- Uprava carina vrši kontrolu uvoza i izvoza supstanci koje oštećuju ozonski omotač, alternativnih supstanci i proizvoda koji sadrže ove supstance, kao i drugih supstanci i proizvoda koji utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Zagađujuće materije i standardi kvaliteta vazduha **Član 8**

Vrste zagađujućih materija i standarde kvaliteta vazduha za svaku vrstu zagađujuće materije u vazduhu utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Propisom iz stava 1 ovog člana, u zavisnosti od osobina zagađujuće materije, utvrđuju se: gornje granice ocjenjivanja, donje granice ocjenjivanja, granične vrijednosti, granice tolerancije, ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi, kritični nivoi, rokovi za dostizanje graničnih i

ciljnih vrijednosti kvaliteta vazduha, kao i pragovi upozoravanja i obavještanja i potrebne mjere zaštite zdravlja ljudi koje se pri njihovoj pojavi moraju preduzeti. U zavisnosti od nivoa i prirode zagađivanja vazduha, Vlada, na predlog Ministarstva ili organa lokalne uprave, može za određene zone propisati i strožije standarde kvaliteta vazduha od standarda utvrđenih propisom iz stava 2 ovog člana.

Zone kvaliteta vazduha **Član 9**

Radi kontrole, održavanja stanja i/ili unaprijeđenja kvaliteta vazduha teritorija Crne Gore se, na osnovu ocjene kvaliteta vazduha u zavisnosti od utvrđene gornje i donje granice ocjenjivanja, razgraničava na zone kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: zone).

Ocjenjivanje kvaliteta vazduha i upravljanje kvalitetom vazduha obavezno je u svim zonama.

Razgraničavanje teritorije Crne Gore na zone utvrđuje Vlada propisom iz člana 11 stav 1 ovog zakona.

Utvrđene zone se preispituju najmanje jednom u pet godina u skladu sa podacima o utvrđivanju prekoračenja donje i gornje granice ocjenjivanja za sumpor dioksid, azot-oksidi i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, kadmijum, arsen i nikel, kao i sa podacima o utvrđivanju prekoračenja dugoročnih ciljeva za ozon.

U slučaju značajnih promjena u aktivnostima koje utiču na kvalitet vazduha zone se preispituju u kraćem periodu.

Postupak ocjenjivanja kvaliteta vazduha u zonama **Član 10**

U zonama u kojima nivo koncentracije zagađujućih materija iz člana 9 stav 4 ovog zakona prelazi gornje granice ocjenjivanja za ove zagađujuće materije ili dugoročni cilj za ozon, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima koji se mogu dopunjavati metodama matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja.

U zonama u kojima je nivo koncentracije zagađujućih materija iz člana 9 stav 4 ovog zakona ispod gornje granice ocjenjivanja uspostavljene za ove zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni kombinacijom fiksnog mjerenja i metoda matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja.

U zonama u kojima je nivo koncentracije zagađujućih materija iz člana 9 stav 4 ovog zakona ispod donje granice ocjenjivanja uspostavljene za ove zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se metode matematičkog modeliranja i/ili druge metode objektivne procjene u skladu sa opšteprihvaćenom međunarodnom praksom.

Državna mreža **Član 11**

U cilju praćenja nivoa zagađenosti vazduha na teritoriji Crne Gore, Vlada uspostavlja mrežu za praćenje kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: Državna mreža).

Državnu mrežu čine mjerna mjesta za mjerenje:

- 1) zagađenosti vazduha u naseljima i industrijskim područjima;
- 2) kvaliteta vazduha na područjima zaštićenih prirodnih dobara, osjetljivih ekoloških sistema, kulturnog i prirodnog nasljeđa;

3) pozadinskog zagađenja, regionalnog i prekograničnog daljinskog prenosa, kao i mjerenja u okviru međunarodnih obaveza Crne Gore, i

4) uticaja pokretnih izvora zagađivanja vazduha na kvalitet vazduha.

Propisom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se zone, kriterijumi za: određivanje lokacija mjernih mjesta; određivanje minimalnog broja mjernih mjesta; smanjivanje broja mjernih mjesta; odabir mjernih mjesta; i postavljanje mjernih instrumenata, broj, raspored i tačne lokacije mjernih mjesta, njihova namjena i karakteristike, vrste zagađujućih materija čije se koncentracije prate za svako mjerno mjesto pojedinačno.

Agencija obezbjeđuje održavanje, funkcionisanje i razvoj Državne mreže.

Program praćenja kvaliteta vazduha

Član 12

Praćenje kvaliteta vazduha u Državnoj mreži vrši se prema godišnjem programu praćenja kvaliteta vazduha koji izrađuje Agencija.

Program iz stava 1 ovog člana je sastavni dio Programa praćenja stanja životne sredine.

Agencija se stara o sprovođenju Programa praćenja kvaliteta vazduha.

Ovlašćena pravna lica

Član 17

Praćenje kvaliteta vazduha i mjerenje emisija i praćenje kvaliteta goriva mogu da vrše pravna lica i preduzetnici koji su registrovani u Centralnom registru Privrednog suda, odnosno u drugom odgovarajućem registru.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 1 ovog člana ne mogu vršiti djelatnost bez dozvole Agencije.

Agencija izdaje dozvolu na osnovu odgovarajućeg sertifikata izdatog od Nacionalnog akreditacionog tijela.

Dozvola iz stava 2 ovog člana izdaje se u formi rješenja i objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Protiv rješenja iz stava 4 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 1 ovog člana dužna su da praćenje kvaliteta vazduha i mjerenje emisija iz stacionarnih izvora obavljaju u skladu sa propisom iz člana 15, odnosno člana 16 ovog zakona, a praćenje kvaliteta goriva u skladu sa propisom iz člana 30 stav 3 ovog zakona.

Praćenje kvaliteta vazduha u okolini stacionarnih izvora

Član 18

U okolini stacionarnih izvora zagađivanja vazduha za koje je obavezna ili za koju se može tražiti procjena uticaja na životnu sredinu zagađivač vrši praćenje kvaliteta vazduha na način kako je utvrđeno u elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Zagađivač je dužan da podatke o kvalitetu vazduha dobijene praćenjem kvaliteta vazduha iz stava 1 ovog člana dostavi Agenciji i organu lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

U slučaju prekoračenja praga upozorenja za određenu zagađujuću materiju Agencija će od zagađivača tražiti dostavu relevantnih podataka i mimo rokova propisanih stavom 2 ovog člana.

Sredstva za praćenje kvaliteta vazduha iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje zagađivač.

Nacionalna strategija

Član 19

U cilju očuvanja i poboljšanja kvaliteta vazduha i izbjegavanja, sprječavanja ili smanjenja štetnih posljedica po zdravlje ljudi i/ili životnu sredinu, donosi se Nacionalna strategija upravljanja kvalitetom vazduha (u daljem tekstu: Nacionalna strategija).
Nacionalnu strategiju za period od četiri godine donosi Vlada.

Planovi kvaliteta vazduha

Član 21

U zonama gdje koncentracije zagađujućih materija prelaze bilo koju uspostavljenu graničnu ili ciljnu vrijednost, uzimajući u obzir granice tolerancije ukoliko su propisane, Ministarstvo, u saradnji sa Agencijom i organima lokalne uprave na čijoj se teritoriji zona nalazi, donosi plan kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: Plan), da bi se u što kraćem roku dostigle vrijednosti utvrđene aktom iz člana 8 ovog zakona.

U slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti za koje je rok dostizanja već istekao, Plan treba da sadrži odgovarajuće mjere kojima se period trajanja prekoračenja svodi na najmanju moguću mjeru i mjere koje se odnose na zaštitu posebno osjetljivih grupa stanovništva, posebno djece.

Za prekoračenje graničnih vrijednosti koje se može pripisati prirodnim izvorima ili su posljedica posipanja puteva pijeskom ili solju u zimskom periodu ne donosi se Plan iz stava 1 ovog člana.

Kada se Plan odnosi na više zagađujućih materija, mjere treba integrisati na odgovarajući način, tako da se obuhvate sve zagađujuće materije.

Plan se donosi najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, u kojoj su utvrđena prekoračenja dozvoljenog nivoa zagađenosti vazduha.

Sredstva za izradu i sprovođenje Plana obezbjeđuju se iz državnog budžeta i budžeta jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji zona nalazi.

Ukoliko se Planom predviđaju i mjere za smanjivanje emisija iz stacionarnih izvora, te mjere je dužan da finansira i sprovodi zagađivač.

Granične vrijednosti emisija

Član 29

Granične vrijednosti emisija zagađujućih materija i druge mjere zaštite vazduha od emisija iz stacionarnih izvora i aktivnosti koje uzrokuju emisije zagađujućih materija u vazduh propisuje Vlada.

Granične vrijednosti i druge mjere zaštite vazduha od emisija iz pokretnih izvora propisuje Vlada.

Granične vrijednosti zagađujućih materija u proizvodima

Član 30

Granične vrijednosti sadržaja lako isparljivih jedinjenja u bojama, lakovima i određenim proizvodima za zaštitu, bojenje i lakiranje vozila, propisuje Ministarstvo.

Propisom iz stava 1 ovog člana uređuje se označavanje proizvoda, program praćenja potrošnje proizvoda i analitičke metode za određivanje sadržaja lako isparljivih jedinjenja u proizvodima.

Vrste tečnih goriva naftnog porijekla (u daljem tekstu: goriva), granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike goriva koje u odnosu na zaštitu životne sredine moraju da ispunjavaju u trenutku stavljanja u promet na domaće tržište, način utvrđivanja i praćenja karakteristika goriva i ocjena usaglašenosti, propisuje Vlada.

Zaštita ozonskog omotača Član 33

Postupno smanjivanje potrošnje i postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač, postupanje sa proizvodima koji sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, uvoz, izvoz i stavljanje u promet tih supstanci i proizvoda, postupanje sa tim supstancama nakon prestanka upotrebe proizvoda koji ih sadrži, način njihovog prikupljanja, korišćenja i trajnog odlaganja, propisuje Vlada.

Propisom iz stava 1 ovog člana uređuje se i postupanje sa alternativnim supstancama, postupanje sa proizvodima koji sadrže ili su pomoću tih supstanci proizvedeni, uvoz, izvoz i stavljanje u promet tih supstanci i proizvoda, postupanje sa tim supstancama nakon prestanka upotrebe proizvoda koji ih sadrži, način njihovog prikupljanja, korišćenja i trajnog odlaganja i način označavanja proizvoda koji sadrže ove supstance, utvrđuju uslovi koje moraju ispuniti pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost održavanja i/ili popravku, kao i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač i/ili alternativne supstance.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 2 ovog člana moraju obezbijediti obuku zaposlenih prema programu stručnog usavršavanja koji propisuje Ministarstvo u saradnji s organom državne uprave nadležnim za poslove obrazovanja.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 2 ovog člana ne mogu vršiti djelatnost održavanja i/ili popravku i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, bez dozvole Agencije.

Protiv akta iz stava 4 ovog člana može se podnijeti žalba Ministarstvu.

Zabrane Član 34

Zabranjuje se:

- 1) proizvodnja supstanci koje oštećuju ozonski omotač;
- 2) uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač, odnosno proizvoda koji sadrže supstance utvrđene Montrealskim protokolom, iz zemalja, odnosno u zemlje koje nijesu strane ugovornice protokola;
- 3) uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci bez dozvole Agencije;
- 4) uvoz i stavljanje u promet novih proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač izuzev hidrohlorofluorougjovodonika bez dozvole Agencije;
- 5) ispuštanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci u životnu sredinu;
- 6) punjenje sistema koji koriste alternativne supstance supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
- 7) ispiranje supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
- 8) uvoz, stavljanje u promet i korišćenje cilindara za jednokratnu upotrebu u kojima se skladište supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance;

- 9) stavljanje u promet na malo supstanci koje oštećuju ozonski omotač i alternativnih supstanci;
- 10) uvoz i stavljanje u promet korišćenih proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač;
- 11) uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač;
- 12) stavljanje u promet vrsta goriva koja prekoračuju propisane granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija.

Goriva se stavljaju u promet ili upotrebu samo ako su u skladu sa propisanim tehničkim zahtjevima, ako je izvršena njihova ocjena usaglašenosti, ako su označeni i prate ih propisane isprave, u skladu sa posebnim propisom.

Emisija gasova sa efektom staklene bašte

Član 36

Popis gasova sa efektom staklene bašte, način praćenja emisija gasova, rokove za izradu izvještaja i način izrade inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte, propisuje Ministarstvo.

Inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte vodi Agencija.

Inventar emisije gasova sa efektom staklene bašte je sastavni dio informacionog sistema o kvalitetu vazduha.

Prekogranično zagađenje vazduha na velikim udaljenostima

Član 38

Mjere smanjenja prekograničnog zagađenja vazduha sprovode se u skladu sa međunarodnim sporazumima koji obavezuju Crnu Goru.

Razmjena informacija, priprema nacionalnih inventara emisija gasova, vođenje evidencija o proizvodnji i potrošnji supstanci i proizvoda koji doprinose prekograničnom zagađenju, uređuje se propisom Ministarstva.

Obaveze pravnih lica i preduzetnika

Član 39

Pravna lica i preduzetnici koji u obavljanju djelatnosti utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha dužni su da obezbijede: tehničke mjere za sprječavanje ili smanjivanje emisija u vazduh, uračunavanje troškova zaštite vazduha od zagađivanja u okviru investicionih i proizvodnih troškova i vođenje evidencije o utrošenim sredstvima, praćenje uticaja djelatnosti na kvalitet vazduha, kao i druge mjere zaštite u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 1 ovog člana dužni su da pribave dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu (u daljem tekstu: dozvola o emisijama) od Agencije.

Pravna lica i preduzetnici koji stavljaju u promet goriva ili ih pribavljaju za sopstvene potrebe, dužni su da vode evidenciju o količini goriva i da podatke iz evidencije dostave Agenciji do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Pravna lica i preduzetnici iz stava 3 ovog člana dužni su da obezbijede praćenje kvaliteta goriva, u skladu sa propisom iz člana 30 stav 3 ovog člana.

Dozvolu o emisijama Agencija izdaje na osnovu utvrđenih graničnih vrijednosti emisija.

Dozvola o emisijama iz stava 2 ovog člana izdaje se u formi rješenja. Bliži način i potrebna dokumentacija za izdavanje dozvole uređuju se propisom Ministarstva. Djelatnosti iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada posebnim propisom.

Razmjena informacija i podataka iz informacionog sistema Član 45

Podaci iz informacionog sistema kvaliteta vazduha se koriste za razmjenu informacija o mjernim mjestima u državnoj i lokalnoj mreži, tehnikama mjerenja, kao i za razmjenu podataka dobijenih praćenjem kvaliteta vazduha u državnoj i lokalnim mrežama i podataka o emisijama iz izvora zagađivanja vazduha za potrebe izvještavanja u skladu sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Način razmjene informacija iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa propisom Ministarstva.

Informacija o kvalitetu vazduha Član 46

Na osnovu podataka dobijenih sprovođenjem godišnjeg Programa praćenja kvaliteta vazduha i drugih podataka, Agencija izrađuje godišnju informaciju o kvalitetu vazduha (u daljem tekstu: Informacija).

Informacija sadrži naročito:

- podatke o prekoračenjima graničnih vrijednosti, ciljnih vrijednosti, dugoročnih ciljeva i pragova upozoravanja i obavještavanja u odnosu na odgovarajuće periode usrednjavanja, zabilježenih u protekloj godini;
- listu zona u kojima se prekoračenje propisanih graničnih vrijednosti mogu pripisati prirodnim izvorima, podatke o koncentracijama i izvorima i dokaze koji pokazuju da se prekoračenja mogu pripisati prirodnim izvorima, i
- listu zona u kojima su granične vrijednosti za PM10 prekoračene zbog resuspenzije čestica koje potiču od posipanja puteva pijeskom ili solju u zimskom periodu zajedno sa podacima o koncentracijama i izvorima PM10 koji se nalaze u tim zonama, kao i dokazima da su prekoračenja uzrokovana resuspenzijom i odgovarajućim mjerama preduzetim radi smanjenja koncentracija.

Informacija je dostupna javnosti i objavljuje se na internet stranici Ministarstva.

Bliži sadržaj i način izrade informacije propisuje Ministarstvo.

Izveštaj o kvalitetu vazduha Član 47

Za ostvarivanje ciljeva strateških i planskih dokumenata utvrđenih ovim zakonom i drugim dokumentima vezanim za zaštitu i poboljšanje kvaliteta vazduha, Agencija izrađuje Izveštaj o stanju kvaliteta vazduha u Crnoj Gori, za period od četiri godine.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana sadrži:

- podatke o koncentracijama svih zagađujućih materija za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha kao i podaci o koncentracijama zagađujućih materija za koje nijesu propisani standardi kvaliteta vazduha a njihovo praćenje i kontrola je predviđena Programom praćenja kvaliteta vazduha;
- ocjenu stanja kvaliteta vazduha: područja i nivo zagađenosti vazduha, trajanje značajnih prekoračenja nivoa zagađenosti, opšte informacije o području, vrsti i

procjeni zagađenja, porijeklo zagađenja, analizu uzroka zagađenja, pojedinosti o preduzetim mjerama i projektima za poboljšanje kvaliteta vazduha;

- ocjenu sprovedenih mjera i njihove efikasnosti;
- ostvarivanje ciljeva Nacionalne strategije, planova, programa i drugih dokumenata zaštite i poboljšanja kvaliteta vazduha;
- sprovođenje obaveza preuzetih međunarodnim sporazumima iz oblasti zaštite vazduha;
- ocjenu sprovedenog inspekcijskog nadzora;
- podatke o izrečenim kaznama;
- podatke o korišćenju finansijskih sredstava za zaštitu i poboljšanje kvaliteta vazduha, i
- predlog izmjena i dopuna postojećih dokumenata, kao i druge podatke od značaja za zaštitu i poboljšanje kvaliteta vazduha.

Izveštaj iz stava 1 ovoga člana je sastavni dio Izveštaja o stanju životne sredine Crne Gore.

IX. NADZOR

Član 50

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Agencija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Ovlašćenja inspektora

Član 52

U vršenju inspekcijskog nadzora ekološki inspektor je obavezan da, kada utvrdi da je povrijeđen zakon ili drugi propis, preduzme sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) privremeno zabrani rad stacionarnog izvora zagađivanja ili naloži preduzimanje drugih odgovarajućih mjera zaštite dok se emisija i nivoi zagađujućih materija u vazduhu ne svedu na propisane granične vrijednosti;
- 2) naredi pribavljanje rezultata mjerenja emisije i/ili nivoa zagađujućih materija u vazduhu preko ovlašćenog pravnog lica i privremeno zabrani rad ako se rezultati mjerenja ne dostave na uvid u ostavljenom roku;
- 3) naredi dostavljanje podataka o kvalitetu vazduha Agenciji u propisanom roku;
- 4) predloži oduzimanje ovlašćenja za obavljanje poslova mjerenja emisije i/ili praćenje kvaliteta vazduha ukoliko se ti poslovi ne obavljaju u skladu sa zakonom;
- 5) zabrani rad stacionarnog izvora zagađivanja ili drugu aktivnost koja se obavlja suprotno ovom zakonu;
- 6) zabrani postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i proizvodima koji sadrže te supstance ili su pomoću njih proizvedeni suprotno ovom zakonu;
- 7) zabrani vršenje djelatnosti održavanja, popravke i isključivanja iz upotrebe proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, ako utvrdi da ih obavlja lice koje za to nema dozvolu, odnosno predloži oduzimanje dozvole za obavljanje tih poslova, ako lice prestane da ispunjava propisane uslove;
- 8) zabrani djelatnost praćenja kvaliteta vazduha i mjerenja emisija, ako utvrdi da ih vrše pravna lica i preduzetnici koji nijesu registrovani za obavljanje te djelatnosti i da li posjeduju dozvolu Agencije;

- 9) zabrani uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač za koje nije izdata dozvola, i
- 10) naredi sprovođenje drugih propisanih obaveza u skladu sa zakonom.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 53

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) u okolini stacionarnog izvora zagađivanja vazduha za koje je obavezna ili za koju se može tražiti procjena uticaja na životnu sredinu ne vrši praćenje kvaliteta vazduha na način utvrđen u elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu (član 18 stav 1);
- 2) podatke o kvalitetu vazduha dobijene praćenjem kvaliteta vazduha ne dostavi Agenciji i organu lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 18 stav 2);
- 3) ne obezbijedi obuku zaposlenih prema programu stručnog usavršavanja na propisan način (član 33 stav 3);
- 4) ispušta supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance u životnu sredinu (član 34 stav 1 tačka 5);
- 5) vrši punjenje sistema koji koriste alternativne supstance supstancama koje oštećuju ozonski omotač (član 34 stav 1 tačka 6);
- 6) vrši ispiranje supstancama koje oštećuju ozonski omotač (član 34 stav 1 tačka 7);
- 7) stavlja u promet goriva koja prekoračuju propisane granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija (član 34 stav 1 tačka 12);
- 8) ne pribavi dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu od Agencije (član 39 stav 2);
- 9) ne vode evidenciju o količini goriva koju stavljaju u promet ili ga pribavljaju za sopstvene potrebe i podatke iz evidencije ne dostave Agenciji do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 39 stav 3);
- 10) ne obezbijede praćenje kvaliteta goriva u skladu sa propisom iz člana 30 stav 3 ovog zakona (član 39 stav 4);
- 11) ne vodi evidenciju o stacionarnom izvoru i svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) (član 40 stav 1 tačka 1);
- 12) ne obezbijedi redovno praćenje i mjerenje emisije i o tome ne vodi evidenciju (član 40 stav 1 tač. 2 i 3);
- 13) ne vodi evidenciju o praćenju i obavljenim mjerenjima sa podacima o mjernim mjestima, rezultatima mjerenja i o učestalosti mjerenja emisija (član 40 stav 1 tačka 3);
- 14) ne vodi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa sagorijevanja (član 40 stav 1 tačka 4);
- 15) ne vodi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija (član 40 stav 1 tačka 5);
- 16) organu lokalne uprave ne dostavi podatke iz člana 40 stav 1 na čijoj teritoriji se nalazi (član 40 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 250 eura do 1.000 eura odgovorno lice u pravnom licu.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.

Član 54

Novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu lokalne uprave, ako:

- 1) podatke utvrđene praćenjem kvaliteta vazduha u lokalnoj mreži javno ne objavi i ne dostavi Agenciji do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (član 14 stav 5);
- 2) ne vodi registar izvora zagađivanja (član 41 stav 1).

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Naziv propisa	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XIV zaštita životne sredine	1. opšta zaštita životne sredine
Klasifikacija po pregovaračkim oblastima Evropske Unije	poglavlje	potpoglavlje
	27životna sredina	27.10.20.30 praćenje zagađenja vazduha
Ključni termini - eurovok deskriptori	Zaštita i poboljšanje kvaliteta vazduha, granične vrijednosti zagađujućih materija, mjerenje emisija iz stacionarnih izvora, ozonski omotač, inventari emisija gasova	

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MORT/IU/PZ/14/14
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Amendments to the Law on air protection	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo održivog razvoja i turizma	
- Sektor/odsjek	Generalni direktorat za zaštitu životne sredine i klimatske promjene	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Ivana Vojinović +382 20 446 232 ivana.vojinovic@mrt.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Olivera Kujundžić +382 20 446 235 olivera.kujundzic@mrt.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Agencija za zaštitu životne sredine; Zavod za seizmologiju i hidrometeorologiju	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, Član 111, Zaštita životne sredine		
b) Stepem ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2014-2018.	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 27 - Životna sredina 2. Planovi i potrebe; 2.2. Zakonodavni okvir (I) Kvalitet vazduha	
- Rok za donošenje propisa	2014/IV	
- Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava XX, Zaštita životne sredine, Član 191. / TFEU, Part Three, Union Policy and Internal Actions, Title XX, Environment, Article 191.		
Potpuno usklađeno / fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
32008L0050		
Direktiva 2008/50/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. maja 2008. godine o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi (Directive 2008/50/EC of the European Parliament and of the Council of 21 May 2008 on ambient air quality and cleaner air for Europe), OJ L 152, 11.6.2008.		

Potpuno usklađeno / fully harmonized

32013R0525

Regulativa 525/2013/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. maja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvještavanje o emisijama gasova s efektom staklene bašte i za izvještavanje o drugim informacijama u vezi sa klimatskim promjenama na nacionalnom nivou i nivou Unije i ukidanju Odluke br. 280/2004/EZ / Regulation (EU) No 525/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on a mechanism for monitoring and reporting greenhouse gas emissions and for reporting other information at national and Union level relevant to climate change and repealing Decision No 280/2004/EC Text with EEA relevance), OJ L 165, 18.6.2013

Djelimično usklađeno / partly harmonized

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

Potpuna usklađenost s Regulativom 32013R0525 će se postići donošenjem podzakonskog akta kojim će se regulisati način izrade i sadržaj inventara emisije, lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava EU prevedeni su na hrvatski jezik.

10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

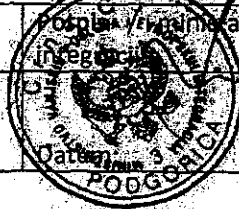
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha preveden je na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha nije bilo učešća konsultanata.

Potpis / ovlašteno lice obrađivača propisa

Potpis / ovlašteno lice vanjskih / poslova i evropskih

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji).

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MORT/TU/PZ/14/14		MORT/IU/PZ/14/14		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2008/50/EZ Evropskog Parlamenta i Savjeta od 21. maja 2008. godine o kvalitetu ambijentalnog vazduha i čistijem vazduhu u Evropi -32008L0050				
Regulativa 525/2013/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 21. maja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvještavanje o emisijama gasova s efektom staklene bašte i za izvještavanje o drugim informacijama u vezi sa klimatskim promjenama na nacionalnom nivou i nivou Unije i ukidanju Odluke br. 280/2004/EZ - 32013R0525				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha		Proposal for the Law on Amendments to the Law on air protection		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (Član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (Član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/ predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2008/50/EZ				
<p align="center"><i>Član 1 - Predmet</i></p> <p>Ovom Direktivom utvrđuju se mjere čiji je cilj:</p> <ol style="list-style-type: none"> definisanje i utvrđivanje ciljeva za kvalitet vazduha kako bi se izbjegli, spriječili ili umanjili štetni uticaji na ljudsko zdravlje i životnu sredinu kao cjelinu; procjena kvaliteta vazduha u državama članicama na temelju zajedničkih metoda i kriterija; dobijanje informacija o kvalitetu vazduha kako bi se pomoglo u borbi protiv zagađivanja vazduha i štetnih uticaja, te radi nadzora dugoročnih trendova i poboljšanja koji su rezultat nacionalnih 	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u></p> <p align="center">Predmet uređivanja Član 1</p> <p>Ovim zakonom uređuje se način praćenja kvaliteta vazduha, mjere zaštite, ocjenjivanje i poboljšanje kvaliteta vazduha, kao i planiranje i upravljanje kvalitetom vazduha.</p> <p>Vazduh, kao prirodna vrijednost od opšteg interesa, je dio životne sredine i ima posebnu zaštitu u Crnoj Gori.</p> <p>Zaštita vazduha od zagađivanja</p>	Potpuno usklađeno		

<p>mjera i mjera Zajednice; 4. omogućiti da takve informacije o kvalitetu vazduha budu dostupne javnosti; 5. održavati kvalitet vazduha tamo gdje je dobra, i poboljšavati je u ostalim slučajevima; 6. promovisati povećanu saradnju između država članica u smanjenju zagađivanje vazduha.</p>	<p>radioaktivnim materijama, genetski modifikovanim organizmima, bukom i elementarnim nepogodama uređuje se posebnim propisima.</p>			
<p>Član 2. - Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive:</p> <p>1. „vazduh“ znači vazduh u troposferi, osim kod radnih mjesta kako su definisana Direktivom 89/654/EEZ kada se primjenjuju odredbe o zdravlju i sigurnosti na radu i kojima javnost nema redovan pristup;</p>	<p>Član 1</p> <p>U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3 tačka 1 mijenja se i glasi:</p> <p>„1) vazduh je spoljasnji vazduh u troposferi, izuzev vazduha na radnom mjestu i gdje javnost nema redovan pristup, čiji se kvalitet uređuje zakonom kojim je uređena zaštita zdravlja na radu;”</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>2. „zagađujuća materija “ označava svaku materiju prisutnu u vazduhu koja može imati štetan učinak na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cijelosti;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u></p> <p>Značenje izraza Član 3</p> <p>2) zagađujuća materija je svaka materija prisutna u vazduhu koja može nepovoljno uticati na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>3. „nivo zagađenosti “ označava koncentraciju zagađenosti u vazduhu, ili njihovo taloženje na površini, u određenom vremenskom razdoblju;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u></p> <p>Značenje izraza Član 3</p> <p>3) nivo zagađenosti je koncentracija zagađujućih materija u vazduhu ili njihovo taloženje na površini u određenom vremenskom razdoblju;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>4. „procjena“ označava svaku metodu koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje ili procjenjivanje nivoa;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u></p> <p>Značenje izraza Član 3</p> <p>4) ocjenjivanje je svaka relevantna metoda</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje i procjenjivanje nivoa zagađenosti vazduha;			
5. „granična vrijednost“ označava nivo vrijednosti određenu na osnovu naučnih saznanja, s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili umanjivanja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili životnoj sredini u cijelosti, koju treba dostići u određenom roku, i koja se nakon toga ne smije prekoračiti;	<u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 6) granična vrijednost je nivo vrijednosti utvrđen na osnovu naučnih saznanja sa ciljem da se izbjegnu, spriječe ili umanje štetni uticaji na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini, koji treba postići u određenom roku i koji se, nakon što je postignut, ne smije prekoračiti;	Potpuno usklađeno		
6. „kritični nivo“ označava nivo određen na osnovu naučnih saznanja, iznad koje se mogu pojaviti direktni štetni učinci na nekim receptorima kao što su drveće, ostale biljke ili prirodni ekosistemi, ali ne i na ljudima;	<u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 7) kritični nivo je nivo utvrđen na osnovu naučnih saznanja iznad kojeg mogu nastupiti direktni štetni uticaji na pojedine receptore, kao što su vegetacija i prirodni ekosistemi, ali ne i na ljude;	Potpuno usklađeno		
7. „granica tolerancije“ znači postotak granične vrijednosti za koji se ona može prekoračiti podložno uslovima utvrđenima u ovoj Direktivi;	<u>Član 1</u> U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u članu 3 u tački 8 riječi: “u okviru propisanih rokova” zamjenjuju se riječima: “pod uslovima propisanim zakonom”. Značenje izraza Član 3 Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje: 8) granica tolerancije je postotak granične vrijednosti za koji ona može biti prekoračena “pod uslovima propisanim zakonom”.	Potpuno usklađeno		

<p>8. „planovi za kvalitet vazduha“ označavaju planove u kojima su utvrđene mjere za dostizanje graničnih ili ciljnih vrijednosti</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 9) plan kvaliteta vazduha je plan kojim se utvrđuju mjere i aktivnosti za postizanje graničnih ili ciljnih vrijednosti;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>9. „ciljna vrijednost“ označava nivo određen s ciljem izbjegavanja, sprečavanja ili umanjivanja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini koju treba, ako je to moguće, dostići u utvrđenom roku;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 10) ciljna vrijednost je nivo koji treba postići u utvrđenom roku da bi se izbjegli, spriječili ili umanjili štetni uticaji na ljudsko zdravlje i/ili životnu sredinu u cjelini;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>10. „prag upozorenja“ označava nivou iznad koje postoji rizik za ljudsko zdravlje radi kratkotrajnog izlaganja za čitavo stanovništvo i kod kojeg države članice moraju preduzeti hitne korake;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 11) prag upozoravanja je nivo iznad kojeg postoji opasnost po ljudsko zdravlje pri kratkotrajnoj izloženosti stanovništva u cjelini i koji zahtijeva preduzimanje hitnih mjera;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>11. „prag obavještavanja“ označava nivo iznad kojeg postoji rizik za ljudsko zdravlje radi kratkotrajnog izlaganja za posebno osjetljive dijelove stanovništva i koje je potrebno hitno i na odgovarajući način obavijestiti;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 12) prag obavještavanja je nivo iznad kojeg postoji opasnost po zdravlje ljudi pri kratkotrajnoj izloženosti posebno osjetljivih grupa stanovništva i kod kojeg je neophodno neposredno i odgovarajuće obavještavanje;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>12. „gornji prag procjene“ znači nivo ispod kojeg se za procjenu kvalitete vazduha može koristiti kombinacija mjerenja na stalnom mjestu i tehnika modeliranja i/ili indikativnih mjerenja;</p>	<p>Član 1 U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3 u tački 13 poslije riječi „kombinacijom” dodaje se riječ „fiksno”. 13) gornja granica ocjenjivanja je propisani nivo ispod koga se ocjenjivanje kvaliteta</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

	vazduha može vršiti kombinacijom „fiksno” mjerenja i metoda modeliranja i/ili indikativnog mjerenja;			
13. „donji prag procjene“ označava razinu ispod koje se za procjenu kakvoće okolnog vazduha može koristiti samo tehnika modeliranja ili tehnika objektivne procjene;	<u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 14) donja granica ocjenjivanja je nivo ispod kojeg se metode modeliranja i objektivne procjene mogu koristiti kao isključiv izvor podataka za ocjenjivanje kvaliteta vazduha.	Potpuno usklađeno		
14. „dugoročni cilj” znači nivo koji treba dostići u dužem razdoblju, osim ako se ne može dostići proporcionalnim mjerama, s ciljem postizanja djelotvorne zaštite zdravlja ljudi i životne sredine;	Član 1 U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3, tač. 15 i 16 se mijenjaju i glase: 15) dugoročni cilj je nivo koji treba postići dugoročno u cilju efikasne zaštite ljudskog zdravlja i životne sredine, osim kada se to ne može ostvariti proporcionalnim mjerama;	Potpuno usklađeno		
15. „zagađenje iz prirodnih izvora” označava emisije zagađivač koje nisu direktno ili indirektno uzrokovane ljudskim aktivnostima, uključujući prirodne pojave kao što su vulkanske erupcije, seizmičke aktivnosti, geotermalne aktivnosti, požari u divljini, pojave snažnog vjetra, prskanje mora ili atmosfersko resuspendiranje ili prijenos prirodnih čestica iz sušnih područja;	U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3, tač. 15 i 16 se mijenjaju i glase: 16) doprinos zagađenju iz prirodnih izvora su emisije zagađujućih materija koje nijesu direktno ili indirektno izazvane aktivnostima ljudi, uključujući prirodne događaje kao što su seizmičke i termalne aktivnosti, vulkanske erupcije, šumski požari, dejstvo jakih vjetrova i morskih talasa, atmosferska resuspenzija ili prenos prirodnih čestica iz sušnih područja kao i alergeno polena;”	Potpuno usklađeno		
16. „zona” označava dio teritorija države članice koji je odredila sama država članica za potrebe procjene i upravljanja kvalitetom vazduha;	<u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 17) zona je dio teritorije Crne Gore, razgraničena u cilju ocjenjivanja kvaliteta i	Potpuno usklađeno		

	upravljanja kvalitetom vazduha;			
17. „aglomeracija“ znači zona u kojoj živi više od 250 000 stanovnika ili, ako živi 250 000 stanovnika ili manje, uz gustoću stanovništva po km ² koju trebaju odrediti države Članice;	U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3 poslije tačke 30 dodaju se četiri nove tačke koje glase: “31) aglomeracija je zona na urbanom području koja ima 250 000 stanovnika ili gustinu naseljenosti veću od 250 stanovnika /km²;	Potpuno usklađeno		
18. „PM10“ označava štetnu materiju koja prolazi kroz dovod, kako je definisano u referentnoj metodi za uzorkovanje i mjerenje PM10, EN 12341, s 50 % djelotvornosti u odstranjivanju materija čiji je aerodinamički promjer veći od 10 µm;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 2 tač. 4 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012	
19. „PM2,5“ označava štetnu materiju koja prolazi kroz dovod, kako je definisano u referentnoj metodi za uzorkovanje i mjerenje PM2,5, EN 14907, s 50 % djelotvornosti u odstranjivanju materija čiji je aerodinamički promjer veći od 2,5 µm;	Nema odgovarajuće odredbe		Materija je regulisana čl. 2 tač. 5 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012	
20. „pokazatelj prosječne izloženosti“ označava prosječni nivo određen na osnovu mjerenja na gradskim pozadinskim lokacijama širom teritorija države Članice, i koja odražava izloženost stanovništva. Koristi se za izračunavanje ciljanog smanjenja izloženosti na nacionalnom nivou i obveza koje se odnose na koncentraciju izloženosti;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 2 tač. 18 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha, "Službeni list CG", br. 25/2012	

<p>21. „obveza koja se odnosi na koncentraciju izloženosti“ označava nivo određen na osnovu pokazatelja prosječne izloženosti, s ciljem smanjenja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje, koju treba dostići u utvrđenom roku;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 2 tač 19 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha, "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	
<p>22. „ciljano smanjenje izloženosti na nacionalnoj razini“ označava postotak smanjenja prosječne izloženosti stanovništva države Članice, utvrđen za referentnu godinu, s ciljem smanjenja štetnih učinaka na ljudsko zdravlje, koji treba dostići u zadanom razdoblju;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 2 tač. 20 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	
<p>23. „gradske pozadinske lokacije“ znači mjesta u gradskim područjima na kojima su razine reprezentativne za izloženost općeg gradskog stanovništva;</p>	<p>U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3 poslije tačke 30 dodaju se četiri nove tačke koje glase:</p> <p>32) mjerno mjesto za mjerenje pozadinskog zagađenja u urbanom području je mjesto gdje su nivoi zagađenja reprezentativni za izloženost ukupnog gradskog stanovništva;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>24. „oksidi azota“ označavaju zbroj volumnog omjera (ppbv) azot monoksida (oksid azota) i azot dioksida, izražen u jedinicama masene koncentracije azot dioksida ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 2 tač. 6 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	

<p>25. „mjerenja na stalnim mjestima“ znači mjerenja koja se obavljaju na stalnim mjestima, bilo da se radi o neprekinutim mjerenjima ili nasumičnom uzorkovanju, kako bi se utvrdile nivoe u skladu s relevantnim ciljevima za kvalitet podataka;</p>	<p>U Zakonu o zaštiti vazduha („Službeni list CG”, broj 25/10), u Članu 3 u tački 18 riječ „povremenim” zamjenjuje se riječju “slučajnim” 18) fiksna mjerenja označavaju mjerenja koja se vrše na fiksnim mjernim mjestima, neprekidno ili slučajnim uzorkovanjem, da bi se odredili nivoi zagađenosti vazduha u skladu sa kriterijumima za postizanje kvaliteta podataka;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>26. „indikativna mjerenja“ označavaju mjerenja koja zadovoljavaju ciljeve kvaliteta podataka koji su manje strogi od onih koji se zahtijevaju za mjerenja na stalnim mjestima;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 19) indikativna mjerenja označavaju mjerenja koja podliježu blažim kriterijumima za postizanje kvaliteta podataka od onih propisanih za fiksna mjerenja;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>27. „ isparljiva organska jedinjenja “ (VOC) označavaju organske spojeve iz antropogenih i biogenih izvora, osim metana, koji uz prisutnost sunčeve svjetlosti i uz reakciju s dušikovim oksidima proizvode fotohemijske oksidante;</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 25) isparljiva organska jedinjenja (VOC) su organska jedinjenja iz antropogenih i biogenih izvora, osim metana, koja na sunčevoj svjetlosti, reakcijom sa azotnim oksidima mogu stvarati fotohemijske oksidante;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		
<p>28. „prekursori ozona“ označavaju supstance koje pridonose stvaranju prizemnog ozona, od kojih su neke navedene u Prilogu X.</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Značenje izraza Član 3 24) prekursori ozona su supstance koje doprinose stvaranju prizemnog ozona;</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl.3 tač.24 Zakona o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10), kao i Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda</p>	

			kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012	
<p style="text-align: center;">ČLAN 3. Odgovornosti</p> <p>Države članice na odgovarajućim nivoima određuju nadležna tijela odgovorna za:</p> <p>(a) procjenu kvaliteta vazduha;</p> <p>(b) odobrenje sastava mjerenja (metode, oprema, mreže i laboratoriji);</p> <p>(c) osiguravanje tačnosti mjerenja;</p> <p>(d) analizu metoda procjene;</p> <p>(e) usklađivanje programa osiguranja kvaliteta na svom teritoriju, ako ih za čitavu Zajednicu organizuju Komisija;</p> <p>(f) saradnju s ostalim državama članicama i Komisijom.</p> <p>Gdje je prikladno, nadležna tijela su usklađena s Odjeljkom C. Priloga I.</p>	<p style="text-align: center;">Član 3</p> <p>U Članu 6 riječi: "vrši inspekcijske poslove" zamjenjuju se riječima: „vrši analizu uzoraka alergenog polena, koordinira programima za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu kvaliteta podataka”.</p> <p style="text-align: center;">Nadležnosti Agencije</p> <p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>U obavljanju poslova iz člana 4 stav 2 ovog zakona Agencija organizuje praćenje kvaliteta vazduha, vrši ocjenjivanje kvaliteta vazduha na osnovu svih dostupnih podataka o kvalitetu vazduha iz različitih izvora podataka utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima, provjerava tačnost izvršenih mjerenja i drugih metoda korišćenih od strane pravnih lica ovlašćenih za praćenje kvaliteta vazduha, izrađuje analize i izvještaje i informiše javnost, „vrši analizu uzoraka alergenog polena, koordinira programima za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu kvaliteta podataka”, ostvaruje komunikaciju sa relevantnim domaćim i međunarodnim organima i organizacijama i vrši druge poslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.</p> <p style="text-align: center;">Član 4</p> <p>Član 7 mijenja se i glasi:</p> <p>“U obavljanju poslova iz Člana 4 stav 2 ovog zakona:</p> <p>1) Zavod, u okviru svojih ovlašćenja, vrši analizu i prognozu kvaliteta vazduha, prati</p>	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i čl. 5 Zakona o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)	

	<p>prenos zagađujućih materija kroz atmosferu na velike daljine i njihovu depoziciju na mjernom mjestu za praćenje prekograničnog zagađenja vazduha, daje upozorenja o prenosu zagađujućih materija kroz atmosferu u skladu sa programom praćenja i procjene prekograničnog prenosa zagađujućih materija u vazduhu na velikim udaljenostima u Evropi (EMEP) i vrši procjenu doprinosa zagađenju iz prirodnih izvora;</p> <p>2) Centar za ekotoksikološka ispitivanja-Podgorica vrši sprovođenje godišnjeg programa praćenja kvaliteta vazduha na mjernim mjestima u državnoj mreži uspostavljenoj za praćenje kvaliteta vazduha, osim na mjernim mjestima za praćenje prekograničnog zagađenja vazduha i alergenog polena;</p> <p>3) Akreditaciono tijelo Crne Gore nadležno je za sprovođenje postupka akreditacije pravnih lica u oblasti praćenja kvaliteta vazduha, mjerenja emisija iz stacionarnih izvora i praćenja kvaliteta goriva, u skladu sa standardom MEST EN ISO/IEC 17025;</p> <p>4) Institut za standardizaciju prenosi na nacionalni nivo evropske i međunarodne standarde iz oblasti kvaliteta vazduha koji su od interesa za Crnu Goru i učestvuje u izradi tehničkih propisa;</p> <p>5) Organ uprave nadležan za poslove carina vrši kontrolu uvoza i izvoza supstanci koje oštećuju ozonski omotač, alternativnih supstanci i proizvoda koji sadrže ove supstance, kao i drugih supstanci i proizvoda koji utiču ili mogu uticati na kvalitet vazduha, u skladu sa ovim zakonom</p>			
--	---	--	--	--

	<p>i posebnim propisima.</p> <p>Poslovi iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog Člana obuhvataju prikupljanje podataka na mjernim mjestima, uzimanje uzoraka zagađujućih materija, vršenje laboratorijske analize uzoraka, validaciju, obradu i dostavljanje podataka Agenciji.”</p>			
<p>ČLAN 4.</p> <p>Uspostavljanje zona i aglomeracija</p> <p>Države članice uspostavljaju zone i aglomeracije na čitavoj svojoj teritoriji. Procjena i upravljanje kvalitetom vazduha sprovode se u svim zonama i aglomeracijama.</p> <p>ČLAN 5.</p> <p>Način procjene</p> <p>1. Gornji i donji pragovi procjene navedeni u odjeljku A Priloga II. primjenjuju se na sumporov dioksid, azot dioksid i azot okside, lebdeće čestice (PM10 i PM2,5), olovo, benzen i ugljikov monoksid. Svaka zona i aglomeracija klasificiraju se u odnosu na te pragove procjene.</p> <p>2. Klasifikacija iz stavka 1. preispituje se najmanje svakih pet godina u skladu s postupkom utvrđenim u odjeljku B Priloga II.</p> <p>Ipak, klasifikacija se češće preispituje u slučaju relevantnih promjena u aktivnostima koje utiču na koncentracije sumporovog dioksida i azot dioksida u zraku ili, ako je relevantno, azot oksida, lebdećih čestica (PM10, PM2,5), olova, benzena ili ugljikovog monoksida.</p>	<p>Član 6</p> <p>U Članu 9 stav 1 poslije riječi „zone“ dodaju se riječi: „i aglomeracije“.</p> <p>U stavu 2 poslije riječi „zonama“ dodaju se riječi: „za sumpor dioksid, azot dioksid i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, ozon, kadmijum, arsen i niki“.</p> <p>Zone kvaliteta vazduha</p> <p>Član 9</p> <p>Radi kontrole, održavanja stanja i/ili unaprijeđenja kvaliteta vazduha teritorija Crne Gore se, na osnovu ocjene kvaliteta vazduha u zavisnosti od utvrđene gornje i donje granice ocjenjivanja, razgraničava na zone i aglomeracije kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: zone).</p> <p>Ocjenjivanje kvaliteta vazduha i upravljanje kvalitetom vazduha obavezno je u svim zonama za sumpor dioksid, azot dioksid i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, ozon, kadmijum, arsen i niki.</p> <p>Razgraničavanje teritorije Crne Gore na zone utvrđuje Vlada propisom iz Člana 11 stav 1 ovog zakona.</p> <p>Utvrđene zone se preispituju najmanje</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>jednom u pet godina u skladu sa podacima o utvrđivanju prekoračenja donje i gornje granice ocjenjivanja za sumpor dioksid, azot-oksidi i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, kadmijum, arsen i nikl, kao i sa podacima o utvrđivanju prekoračenja dugoročnih ciljeva za ozon.</p> <p>U slučaju značajnih promjena u aktivnostima koje utiču na kvalitet vazduha zone se preispituju u kraćem periodu.</p>			
<p style="text-align: center;">ČLAN 6. Kriteriji procjene</p> <p>1. Države članice procjenjuju kvalitet vazduha s obzirom na onečišćujuće stvari iz Člana 5. u svim svojim zonama i aglomeracijama, u skladu s kriterijima utvrđenima u stavovima 2., 3. i 4. ovog Članka i u skladu s kriterijima utvrđenima u Prilogu III.</p>	<p style="text-align: center;">Član 6</p> <p>U Članu 9 stav 1 poslije riječi „zone“ dodaju se riječi: „i aglomeracije“.</p> <p>U stavu 2 poslije riječi „zonama“ dodaju se riječi: „za sumpor dioksid, azot dioksid i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, ozon, kadmijum, arsen i nikl“.</p> <p style="text-align: center;">Zone kvaliteta vazduha</p> <p style="text-align: center;">Član 9</p> <p>Radi kontrole, održavanja stanja i/ili unaprijeđenja kvaliteta vazduha teritorija Crne Gore se, na osnovu ocjene kvaliteta vazduha u zavisnosti od utvrđene gornje i donje granice ocjenjivanja, razgraničava na zone i aglomeracije kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: zone).</p> <p>Ocjenjivanje kvaliteta vazduha i upravljanje kvalitetom vazduha obavezno je u svim zonama za sumpor dioksid, azot dioksid i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, ozon, kadmijum, arsen i nikl.</p> <p>Razgraničavanje teritorije Crne Gore na</p>	Potpuno usklađeno		

	<p>zone utvrđuje Vlada propisom iz Člana 11 stav 1 ovog zakona.</p> <p>Utvrđene zone se preispituju najmanje jednom u pet godina u skladu sa podacima o utvrđivanju prekoračenja donje i gornje granice ocjenjivanja za sumpor dioksid, azot-oksidi i azotne okside, suspendovane čestice (PM10 i PM 2,5), olovo, benzen, ugljen monoksid, benzo(a)piren, kadmijum, arsen i nikl, kao i sa podacima o utvrđivanju prekoračenja dugoročnih ciljeva za ozon.</p> <p>U slučaju značajnih promjena u aktivnostima koje utiču na kvalitet vazduha zone se preispituju u kraćem periodu.</p>			
<p>2. U svim zonama i aglomeracijama u kojima nivo zagađujućih supstanci iz stava 1. prekorači gornji prag procjene utvrđene za te zagađujuće supstance, za procjenu kvaliteta vazduha koriste se mjerenja na stalnom mjestu. Ta mjerenja na stalnom mjestu mogu se dopuniti tehnikama modeliranja i/ili indikativnim mjerenjima kako bi se dobile odgovarajuće informacije o prostornoj raspoređenosti kvalitete vazduha.</p> <p>3. U svim zonama i aglomeracijama u kojima je nivo zagađujućih supstanci iz stava 1. ispod gornjeg praga procjene utvrđenog za te zagađujuće supstance, za procjenu kvaliteta vazduha može se koristiti kombinacija mjerenja na stalnom mjestu i tehnika modeliranja i/ili indikativna mjerenja.</p> <p>4. U svim zonama i aglomeracijama u kojima je nivo zagađujućih supstanci iz stava 1. ispod donjeg praga procjene utvrđenog za te zagađujuće materije, za procjenu kvalitete vazduha dovoljno je koristiti tehnike modeliranja ili tehnike objektivne</p>	<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p>U Članu 10 stav 1 mijenja se i glasi: “U zonama u kojima nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona prelazi gornje granice ocjenjivanja za te zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima koji se mogu dopunjavati metodama matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja, radi dobijanja odgovarajućih informacija o prostornoj distribuciji kvaliteta vazduha.” Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi: “U zonama u kojima nivo koncentracije ozona prelazi dugoročni cilj za ozon za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima.” Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.</p> <p style="text-align: center;">Postupak ocjenjivanja kvaliteta vazduha u zonama Član 10</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana i čl. 8 i 11 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011 i Pravilnika o sadržaju i načinu izrade godišnje informacije o kvalitetu vazduha "Službeni list CG", br. 27/2012</p>	

<p>procjene, ili oboje.</p> <p>5. Pored procjena iz stavaka 2., 3. i 4., na ruralnim pozadinskim lokacijama daleko od značajnih izvora onečišćenja vazduha, obavljaju se mjerenja kako bi se dobile informacije o ukupnoj masenoj koncentraciji i koncentracijama hemijskog sastava sitnih lebdećih čestica (PM_{2,5}) na temelju godišnjeg prosjeka, a ta se mjerenja provode prema sljedećim kriterijima:</p> <p>(a) na svakih 100 000 km² postavlja se jedna tačka uzorkovanja;</p> <p>(b) svaka država Članica postavlja barem jednu mjernu postaju ili, uz dogovor sa susjednim državama Članicama, postavlja jednu ili nekoliko zajedničkih mjernih postaja koje pokrivaju relevantne susjedne zone, kako bi se postigla potrebna prostorna rezolucija;</p> <p>(c) prema potrebi, praćenje je usklađeno sa strategijom praćenja i programom mjerenja iz Programa suradnje za praćenje i ocjenu dalekosežnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku u Europi (EMEP);</p> <p>(d) Odjeljci A i C Priloga I. primjenjuju se na ciljeve kvalitete podataka za mjerenja masene koncentracije lebdećih čestica, a Prilog IV. primjenjuje se u cijelosti.</p> <p>Države Članice obavješćuju Komisiju o metodama mjerenja koje su korištene prilikom mjerenja hemijskog sastava sitnih lebdećih čestica (PM_{2,5}).</p>	<p>U zonama u kojima nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona prelazi gornje granice ocjenjivanja za te zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima koji se mogu dopunjavati metodama matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja, radi dobijanja odgovarajućih informacija o prostornoj distribuciji kvaliteta vazduha.</p> <p>U zonama u kojima nivo koncentracije ozona prelazi dugoročni cilj za ozon za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima.</p> <p>U zonama u kojima je nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona ispod gornje granice ocjenjivanja uspostavljene za ove zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni kombinacijom fiksnog mjerenja i metoda matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja.</p> <p>U zonama u kojima je nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona ispod donje granice ocjenjivanja uspostavljene za ove zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se metode matematičkog modeliranja i/ili druge metode objektivne procjene u skladu sa opšteprihvaćenom međunarodnom praksom.</p>			
--	---	--	--	--

<p style="text-align: center;">ČLAN 7. Tačke uzorkovanja</p> <p>1. Lokacija točaka uzorkovanja za mjerenje sumporovog dioksida, azot dioksida i azot oksida, lebdećih čestica (PM10, PM2,5), olova, benzena i ugljikovog monoksida u zraku određuje se primjenom kriterija iz Priloga III.</p> <p>2. U svakoj zoni ili aglomeraciji u kojoj su mjerenja na stalnim mjestima jedini izvor informacija za procjenu kvalitete vazduha, broj točaka uzorkovanja za svaku relevantnu onečišćujuću tvar ne smije biti manji od minimalnog broja točaka uzorkovanja navedenog u odjeljku A Priloga V.</p> <p>3. Za zone i aglomeracije unutar kojih su informacije dobivene mjerenjem na stalnim mjestima, dopunjene informacijama dobivenima modeliranjem i/ili indikativnim mjerenjem, ukupni broj točaka uzorkovanja naveden u odjeljku A Priloga V. može se smanjiti do 50 %, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) dopunske metode daju dovoljno informacija za procjenu kvalitete vazduha s obzirom na granične vrijednosti ili pragove upozorenja, kao i odgovarajuće informacije za javnost;</p> <p>(b) broj točaka uzorkovanja koje treba postaviti i prostorna rezolucija ostalih tehnika dovoljni su za određivanje koncentracije relevantnih onečišćujućih tvari u skladu s ciljevima kvalitete podataka navedenima u odjeljku A Priloga I. i omogućuju da rezultati procjene zadovolje kriterije navedene u odjeljku B Priloga I.</p> <p>Rezultati modeliranja i/ili indikativnog mjerenja uzimaju se u obzir prilikom procjene kvalitete vazduha s obzirom na granične vrijednosti.</p> <p>4. Komisija nadzire primjenu kriterija za odabir točaka uzorkovanja u državama članicama kako bi olakšala usklađenu primjenu tih kriterija u čitavoj</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p style="text-align: center;">Materija je regulisana čl. 5,6 i 7 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011</p>	
---	--	--	--	--

Europskoj uniji.				
<p style="text-align: center;">ČLAN 8.</p> <p style="text-align: center;">Referentne metode mjerenja</p> <p>1. Države članice primjenjuju referentne metode mjerenja i kriterije navedene u odjeljcima A i C Priloga VI.</p> <p>2. Ostale metode mjerenja mogu se koristiti podložno uvjetima određenima u odjeljku B Priloga VI.</p>	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 5 Pravilnika o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 21/2011	
<p style="text-align: center;">ČLAN 9.</p> <p style="text-align: center;">Kriterijumi procjene</p> <p>1. Ako je u zoni ili aglomeraciji koncentracija prizemnog ozona prekoračila dugoročne ciljeve iz odjeljka C Priloga VII. tokom bilo koje od prethodnih pet godina mjerenja, obavljaju se mjerenja na stalnom mjestu.</p> <p>2. Ako su podaci dostupni za manje od pet godina, države članice mogu, za potrebe utvrđivanja toga jesu li dugoročni ciljevi iz stavka 1. prekoračeni tokom tih pet godina, kombinirati rezultate kratkotrajnih mjernih kampanja koje su sprovedene u vrijeme u koje, i na mjestu na kojem se očekuju najviše razine, s rezultatima dobivenima iz registra emisija i modeliranja.</p>	<p style="text-align: center;">Član 7</p> <p>U Članu 10 stav 1 mijenja se i glasi: "U zonama u kojima nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona prelazi gornje granice ocjenjivanja za te zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima koji se mogu dopunjavati metodama matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja, radi dobijanja odgovarajućih informacija o prostornoj distribuciji kvaliteta vazduha." Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi: "U zonama u kojima nivo koncentracije ozona prelazi dugoročni cilj za ozon za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima." Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 3 i 4.</p> <p style="text-align: center;">Postupak ocjenjivanja kvaliteta vazduha u zonama Član 10</p> <p>U zonama u kojima nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona prelazi gornje granice ocjenjivanja</p>	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i čl. 9 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012	

	<p>za te zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima koji se mogu dopunjavati metodama matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja, radi dobijanja odgovarajućih informacija o prostornoj distribuciji kvaliteta vazduha.</p> <p>U zonama u kojima nivo koncentracije ozona prelazi dugoročni cilj za ozon za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni fiksnim mjerenjima.</p> <p>U zonama u kojima je nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona ispod gornje granice ocjenjivanja uspostavljene za ove zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se podaci dobijeni kombinacijom fiksnog mjerenja i metoda matematičkog modeliranja i/ili indikativnog mjerenja.</p> <p>U zonama u kojima je nivo koncentracije zagađujućih materija iz Člana 9 stav 4 ovog zakona ispod donje granice ocjenjivanja uspostavljene za ove zagađujuće materije, za ocjenjivanje kvaliteta vazduha koriste se metode matematičkog modeliranja i/ili druge metode objektivne procjene u skladu sa opšteprihvaćenom međunarodnom praksom.</p>			
<p>ČLAN 10. Tačke uzorkovanja</p> <p>1. Smještaj tačaka uzorkovanja za mjerenje prizemnog ozona određuje se primjenom kriterija određenih u Prilogu VIII.</p> <p>2. U svakoj zoni ili aglomeraciji u kojoj je mjerenje jedini izvor informacija za procjenu kvalitete vazduha, broj točaka uzorkovanja za mjerenja</p>	<p>Član 8</p> <p>U Članu 11 stav 2 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi: „5) alergnog polena.“</p> <p>Državna mreža Član 11</p> <p>U cilju praćenja nivoa zagađenosti vazduha</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana i čl.8,9,10 i 14 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za</p>	

<p>prizemnog ozona na stalnim mjestima nije manji od minimalnog broja točaka uzorkovanja navedenog u odjeljku A Priloga IX.</p> <p>3. Za zone i aglomeracije unutar kojih su informacije s točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnim mjestima dopunjene informacijama dobivenima modeliranjem i/ili indikativnim mjerenjima, broj točaka uzorkovanja naveden u odjeljku A Priloga IX. može se smanjiti, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:</p> <p>(a) dopunske metode daju dovoljno informacija za procjenu kvalitete vazduha s obzirom na ciljne vrijednosti, dugoročne ciljeve, prag obavješćivanja i prag upozorenja;</p> <p>(b) broj točaka uzorkovanja koje treba postaviti i prostorna rezolucija drugih tehnika dovoljni su za određivanje koncentracije prizemnog ozona, u skladu s ciljevima kvalitete podataka navedenim u odjeljku A Priloga I. i omogućuju da rezultati procjene zadovolje kriterije navedene u odjeljku B Priloga I.;</p> <p>(c) najmanji broj točaka uzorkovanja u svakoj zoni ili aglomeraciji je jedna tačka uzorkovanja na dva milijuna stanovnika ili jedna tačka uzorkovanja na 50 000 km², ovisno o tome koji kriterij daje veći broj točaka uzorkovanja, ali ne smije biti manji od jedne tačke uzorkovanja u svakoj zoni ili aglomeraciji;</p> <p>(d) dušikov dioksid mjeri se na svim preostalim tačkama uzorkovanja, osim na gradskim pozadinskim postajama iz odjeljka A Priloga VIII. Rezultati modeliranja i/ili indikativnog mjerenja uzimaju se u obzir prilikom procjene kvalitete vazduha s obzirom na ciljne vrijednosti.</p> <p>4. Dušikov dioksid mjeri se na najmanje 50 % točaka uzorkovanja prizemnog ozona potrebnih sukladno odjeljku A Priloga IX. To mjerenje je neprekinuto,</p>	<p>na teritoriji Crne Gore, Vlada uspostavlja mrežu za praćenje kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: Državna mreža). Državnu mrežu čine mjerna mjesta za mjerenje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zagađenosti vazduha u naseljima i industrijskim područjima; 2) kvaliteta vazduha na područjima zaštićenih prirodnih dobara, osjetljivih ekoloških sistema, kulturnog i prirodnog nasljeđa; 3) pozadinskog zagađenja, regionalnog i prekograničnog daljinskog prenosa, kao i mjerenja u okviru međunarodnih obaveza Crne Gore, i 4) uticaja pokretnih izvora zagađivanja vazduha na kvalitet vazduha. <p>„5) alergenog polena.“</p> <p>Propisom iz stava 1 ovog člana utvrđuju se zone, kriterijumi za: određivanje lokacija mjernih mjesta; određivanje minimalnog broja mjernih mjesta; smanjivanje broja mjernih mjesta; odabir mjernih mjesta; i postavljanje mjernih instrumenata, broj, raspored i tačne lokacije mjernih mjesta, njihova namjena i karakteristike, vrste zagađujućih materija čije se koncentracije prate za svako mjerno mjesto pojedinačno. Agencija obezbjeđuje održavanje, funkcionisanje i razvoj Državne mreže.</p>		<p>praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011</p>	
---	--	--	---	--

<p>osim na ruralnim pozadinskim postajama iz odjeljka A Priloga VIII., na kojima se mogu koristiti ostale metode mjerenja.</p> <p>5. U zonama i aglomeracijama u kojima su tijekom svake od prethodnih pet godina koncentracije ispod dugoročnih ciljeva, broj točaka uzorkovanja za mjerenja na stalnim mjestima određuju se u skladu s odjeljkom B Priloga IX.</p> <p>6. Svaka država članica osigurava uspostavljanje i rad barem jedne tačke uzorkovanja na svojem državnom području, radi prikupljanja podataka o koncentraciji prekursora prizemnog ozona navedenih u Prilogu X. Svaka država članica odabire broj i smještaj postaja na kojima se mjere prekursori prizemnog ozona vodeći računa o ciljevima i metodama utvrđenima u Prilogu X.</p>				
<p>ČLAN 11. Referentne metode mjerenja</p> <p>1. Države članice primjenjuju referentnu metodu za mjerenje prizemnog ozona utvrđenu u točki 8. odjeljka A Priloga VI. Ostale metode mjerenja mogu se koristiti podložno uvjetima navedenima u odjeljku B Priloga VI.</p> <p>2. Svaka država članica obavještuje Komisiju o metodama koje koristi za uzorkovanje i mjerenje hlapivih organskih spojeva, kako je navedeno u Prilogu X.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 5 Pravilnika o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 21/2011</p>	
<p>ČLAN 12. Zahtjevi u slučajevima kada su nivoi niži od graničnih vrijednosti</p> <p>U zonama i aglomeracijama u kojima su razine sumporovog dioksida, azot dioksida, PM10, PM2,5, olova, benzena i ugljikovog monoksida u zraku niže od graničnih vrijednosti razina navedenih u prilogima XI. i XIV., države članice održavaju razine tih onečišćujućih tvari ispod graničnih vrijednosti i nastoje očuvati najbolju kvalitetu vazduha spojivu s</p>	<p>Preventivne mjere Član 27</p> <p>U zonama gdje koncentracije zagađujućih materija ne prelaze nivo propisanih graničnih vrijednosti ili dugoročnih ciljeva za ozon, Agencija i jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji zona nalazi dužne su da svaku aktivnost planiraju, odobravaju i sprovode u skladu sa</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

održivim razvojem.	principom prevencije, tako da prouzrokuje najmanju moguću promjenu kvaliteta vazduha, odnosno da predstavlja najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da spriječi ili ograniči uticaj na kvalitet vazduha na samom izvoru zagađenja kako se ove vrijednosti ne bi prekoračile i da nastoje da očuvaju najbolji kvalitet vazduha u skladu sa održivim razvojem.			
<p style="text-align: center;">ČLAN 13.</p> <p>Granične vrijednosti i pragovi upozorenja za zaštitu zdravlja ljudi</p> <p>1. Države članice osiguravaju da u njihovim zonama i aglomeracijama razine sumporovog dioksida, PM10, olova i ugljikovog monoksida u zraku ne prelaze granične vrijednosti utvrđene u Prilogu XI. Što se tiče azot dioksida i benzena, granične vrijednosti navedene u Prilogu XI. ne smiju se prekoračiti od tamo navedenih datuma. Usklađenost s ovim zahtjevima ocjenjuje se u skladu s Prilogom III.</p> <p>Granice tolerancije utvrđene u Prilogu XI. primjenjuju se u skladu s Člankom 22. stavkom 3. i Člankom 23. stavkom 1.</p> <p>2. Pragovi upozorenja za koncentracije sumporovog dioksida i azot dioksida u zraku utvrđeni su u odjeljku A Priloga XII.</p> <p style="text-align: center;">ČLAN 14.</p> <p style="text-align: center;">Kritični nivoi</p> <p>1. Države članice osiguravaju usklađenost s kritičnim nivoima navedenim u Prilogu XIII., kako je procijenjeno u skladu s odjeljkom A Priloga III.</p> <p>2. Ako su mjerenja na stalnim mjestima jedini izvor informacija za procjenu kvaliteta vazduha, broj tačaka uzorkovanja ne smije biti manji od minimalnog broja navedenog u odjeljku C Priloga V.</p>	<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>U Članu 8 stav 2 poslije riječi „obavještanja“ dodaju se riječi: „i ciljna vrijednost smanjenja izloženosti na nacionalnom nivou“.</p> <p style="text-align: center;">Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p style="text-align: center;">“Utvrđene granične vrijednosti i ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi i kritični nivoi ne smiju se prekoračiti. “</p> <p style="text-align: center;">Zagađujuće materije i standardi kvaliteta vazduha Član 8</p> <p>Vrste zagađujućih materija i standarde kvaliteta vazduha za svaku vrstu zagađujuće materije u vazduhu utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).</p> <p>Propisom iz stava 1 ovog Člana, u zavisnosti od osobina zagađujuće materije, utvrđuju se: gornje granice ocjenjivanja, donje granice ocjenjivanja, granične vrijednosti, granice tolerancije, ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi, kritični nivoi, rokovi za dostizanje graničnih i ciljnih vrijednosti kvaliteta vazduha, kao i pragovi</p>	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i čl. 6,7,8 i 11 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012	

<p>Ako su te informacije dopunjene indikativnim mjerenjima ili modeliranjem, minimalni broj tačaka uzorkovanja može se smanjiti za 50 %, sve dok se koncentracije relevantnih zagađujućih materija koje se procjenjuju mogu odrediti u skladu s ciljevima kvaliteta podataka navedenim u odjeljku A Priloga I.</p>	<p>upozoravanja i obavještanja i ciljna vrijednost smanjenja izloženosti na nacionalnom nivou i potrebne mjere zaštite zdravlja ljudi koje se pri njihovoj pojavi moraju preduzeti.</p> <p>U zavisnosti od nivoa i prirode zagađivanja vazduha, Vlada, na predlog Ministarstva ili organa lokalne uprave, može za određene zone propisati i strožije standarde kvaliteta vazduha od standarda utvrđenih propisom iz stava 2 ovog Člana.</p> <p>Utvrđene granične vrijednosti i ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi i kritični nivoi ne smiju se prekoračiti.</p>			
<p>ČLAN 15.</p> <p>Ciljano smanjenje izloženosti PM2,5 na nacionalnom nivou za zaštitu zdravlja ljudi</p> <p>1. Države Članice poduzimaju sve potrebne mjere, koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove za smanjenje izloženosti PM2,5, s ciljem postizanja, na nacionalnoj razini, ciljanog smanjenja izloženosti utvrđenog u odjeljku B Priloga XIV. do tamo navedene godine.</p> <p>2. Države Članice osiguravaju da pokazatelj prosječne izloženosti za 2015. godinu, koji je određen u skladu s odjeljkom A Priloga XIV., ne prekoračuje zahtijevanu razinu izloženosti utvrđenu u odjeljku C tog Priloga.</p> <p>3. Pokazatelj prosječne izloženosti za PM2,5 procjenjuje se u skladu s odjeljkom A. Priloga XIV.</p> <p>4. Svaka država Članica osigurava u skladu s Prilogom III. da raspodjela i broj točaka uzorkovanja na kojima se temelji pokazatelj prosječne izloženosti za PM2,5 na odgovarajući način odražava opću izloženost stanovništva. Broj točaka uzorkovanja nije manji od onoga koji je određen primjenom odjeljka B Priloga V.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 6,7,8 i 11 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	

<p style="text-align: center;">ČLAN 16.</p> <p style="text-align: center;">Ciljna vrijednost i granična vrijednost PM2,5 za zaštitu zdravlja ljudi</p> <p>1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere, koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove, kako bi osigurale da koncentracije PM2,5 u zraku ne prekoračuju ciljne vrijednosti iz odjeljka D Priloga XIV. od tamo navedenog datuma.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da koncentracije PM2,5 u vazduhu ne prekoračuju granične vrijednosti utvrđene u odjeljku E. Priloga XIV. u njihovim zonama i aglomeracijama od tamo navedenog datuma. Usklađenost s ovim zahtjevom procjenjuje se u skladu s Prilogom III.</p> <p>3. Granica tolerancije utvrđena u odjeljku E. Priloga XIV. primjenjuje se u skladu s članom 23. stavkom 1.</p>	<p style="text-align: center;">Član 5</p> <p>U Članu 8 stav 2 poslije riječi „obavještanja” dodaju se riječi: „i ciljna vrijednost smanjenja izloženosti na nacionalnom nivou”.</p> <p>Poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>“Utvrđene granične vrijednosti i ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi i kritični nivoi ne smiju se prekoračiti. “</p> <p style="text-align: center;">Zagađujuće materije i standardi kvaliteta vazduha</p> <p style="text-align: center;">Član 8</p> <p>Vrste zagađujućih materija i standarde kvaliteta vazduha za svaku vrstu zagađujuće materije u vazduhu utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).</p> <p>Propisom iz stava 1 ovog Člana, u zavisnosti od osobina zagađujuće materije, utvrđuju se: gornje granice ocjenjivanja, donje granice ocjenjivanja, granične vrijednosti, granice tolerancije, ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi, kritični nivoi, rokovi za dostizanje graničnih i ciljnih vrijednosti kvaliteta vazduha, kao i pragovi upozoravanja i obavještanja i ciljna vrijednost smanjenja izloženosti na nacionalnom nivou i potrebne mjere zaštite zdravlja ljudi koje se pri njihovoj pojavi moraju preduzeti.</p> <p>U zavisnosti od nivoa i prirode zagađivanja vazduha, Vlada, na predlog Ministarstva ili organa lokalne uprave, može za određene zone propisati i strožije standarde kvaliteta vazduha od standarda utvrđenih propisom iz stava 2 ovog Člana.</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl.8 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	
---	---	--	--	--

	Utvrđene granične vrijednosti i ciljne vrijednosti, dugoročni ciljevi i kritični nivoi ne smiju se prekoračiti.			
<p style="text-align: center;">ČLAN 17.</p> <p>Zahtjevi u zonama i aglomeracijama gdje koncentracije prizemnog ozona prekoračuju ciljne vrijednosti i dugoročne ciljeve</p> <p>1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere, koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove, kako bi osigurale postizanje ciljnih vrijednosti i dugoročnih ciljeva.</p> <p>2. Za zone i aglomeracije u kojima je ciljna vrijednost prekoračena, države članice osiguravaju da se provodi program izrađen u skladu s Člankom 6. Direktive 2001/81/EZ i, prema potrebi, plan za kvalitetu vazduha, kako bi se postigle ciljne vrijednosti, osim ako je to moguće postići kroz mjere koje ne zahtijevaju nerazmjerne troškove, od datuma navedenog u odjeljku B Priloga VII. ove Direktive.</p> <p>3. Za zone i aglomeracije u kojima su razine prizemnog ozona u zraku veće od dugoročnih ciljeva, ali ispod ciljnih vrijednosti ili jednake ciljnim vrijednostima, države članice pripremaju i provode troškovno učinkovite mjere s ciljem postizanja dugoročnih ciljeva. Te su mjere u skladu sa svim planovima i programima za kvalitetu vazduha iz stava.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 10 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	
<p style="text-align: center;">ČLAN 18.</p> <p>Zahtjevi u zonama i aglomeracijama u kojima koncentracije prizemnog ozona zadovoljavaju dugoročne ciljeve</p> <p>U zonama i aglomeracijama u kojima nivoi prizemnog ozona zadovoljavaju dugoročne ciljeve države članice, u mjeri u kojoj to faktori, uključujući prekograničnu prirodu zagađenja ozona i meteorološke prilike, dozvoljavaju, održavaju te</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u></p> <p style="text-align: center;">Preventivne mjere Član 27</p> <p>U zonama gdje koncentracije zagađujućih materija ne prelaze nivo propisanih graničnih vrijednosti ili dugoročnih ciljeva za ozon, Agencija i jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji zona nalazi dužne su da svaku aktivnost planiraju,</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>nivoa pod dugoročnim ciljevima i srazmjernim mjerama zadržavaju najbolju kvalitetu vazduha spojivu s održivim razvojem i visokom razinom zaštite okoliša i zdravlja ljudi.</p>	<p>odobravaju i sprovode u skladu sa principom prevencije, tako da prouzrokuje najmanju moguću promjenu kvaliteta vazduha, odnosno da predstavlja najmanji mogući rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da spriječi ili ograniči uticaj na kvalitet vazduha na samom izvoru zagađenja kako se ove vrijednosti ne bi prekoračile i da nastoje da očuvaju najbolji kvalitet vazduha u skladu sa održivim razvojem.</p>			
<p>ČLAN 19. Mjere potrebne u slučaju prekoračenja pragova obavješćivanja ili upozorenja Ako se prekorači prag obavješćivanja naveden u Prilogu XII. ili bilo koji od pragova upozorenja utvrđenih u tom Prilogu, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi putem radija, televizije, novina ili interneta obavijestile javnost. Države članice isto tako, na privremenoj osnovi, dostavljaju Komisiji informacije o zabilježenim razinama i trajanju razdoblja tijekom kojih je bio prekoračen prag upozorenja ili prag obavješćivanja.</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl. 12 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	
<p>ČLAN 20. Doprinos zagađenju iz prirodnih izvora 1. Za zadanu godinu, države članice Komisiji šalju popise zona i aglomeracija u kojima se prekoračenja graničnih vrijednosti za zadane zagađujuće materije mogu pripisati prirodnim izvorima. Države članice dostavljaju informacije o koncentracijama i izvorima, te dokaze koji dokazuju da se prekoračenja mogu pripisati prirodnim izvorima. 2. Ako je Komisija obaviještena o prekoračenju koje se može pripisati prirodnim izvorima u skladu sa stavkom 1., za potrebe ove Direktive to se prekoračenje ne smatra prekoračenjem.</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Planovi kvaliteta vazduha Član 21 U zonama gdje koncentracije zagađujućih materija prelaze bilo koju uspostavljenu graničnu ili ciljnu vrijednost, uzimajući u obzir granice tolerancije ukoliko su propisane, Ministarstvo, u saradnji sa Agencijom i organima lokalne uprave na čijoj se teritoriji zona nalazi, donosi plan kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: Plan), da bi se u što kraćem roku dostigle vrijednosti utvrđene aktom iz člana 8 ovog zakona.</p>			

3. Komisija do 11. Maja 2010. izdaje smjernice za dokazivanje i oduzimanje prekoračenja koja se mogu pripisati prirodnim izvorima.

ČLAN 21.

Prekoračenja koja se mogu pripisati zimskom posipanju cesta pijeskom ili solju

1. Države članice mogu odrediti zone ili aglomeracije u kojima su granične vrijednosti za PM10 u zraku prekoračene zbog resuspendiranja lebdećih čestica zbog zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju.

2. Države članice šalju Komisiji popise svih takvih zona ili aglomeracija, zajedno s informacijama o koncentracijama i izvorima PM10 koji se u njima nalaze.

3. Prilikom obavješćivanja Komisije u skladu s Člankom 27. države članice dostavljaju potrebne dokaze da su prekoračenja uzrokovana resuspendiranim lebdećim česticama i da su poduzete razumne mjere za snižavanje koncentracije.

4. Ne dovodeći u pitanje ČLAN 20., u slučaju zona i aglomeracija iz stavka 1. ovog članka, države članice moraju donijeti plan za kvalitetu vazduha predviđen u Članu 23. samo ako se prekoračenje može pripisati izvorima PM10 koji nisu posljedica zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju.

5. Komisija do 11. lipnja 2010. izdaje smjernice za određivanje onečišćenja nastalog radi resuspendiranja lebdećih čestica nakon zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju.

U slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti za koje je rok dostizanja već istekao, Plan treba da sadrži odgovarajuće mjere kojima se period trajanja prekoračenja svodi na najmanju moguću mjeru i mjere koje se odnose na zaštitu posebno osjetljivih grupa stanovništva, posebno djece.

Za prekoračenje graničnih vrijednosti koje se može pripisati prirodnim izvorima ili su posljedica posipanja puteva pijeskom ili solju u zimskom periodu ne donosi se Plan iz stava 1 ovog člana.

Kada se Plan odnosi na više zagađujućih materija, mjere treba integrisati na odgovarajući način, tako da se obuhvate sve zagađujuće materije.

Plan se donosi najkasnije do 31. januara tekuće godine za prethodnu godinu, u kojoj su utvrđena prekoračenja dozvoljenog nivoa zagađenosti vazduha.

Sredstva za izradu i sprovođenje Plana obezbjeđuju se iz državnog budžeta i budžeta jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji zona nalazi.

Ukoliko se Planom predviđaju i mjere za smanjivanje emisija iz stacionarnih izvora, te mjere je dužan da finansira i sprovodi zagađivač.

Informacija o kvalitetu vazduha

Član 46

Na osnovu podataka dobijenih sprovođenjem godišnjeg Programa praćenja kvaliteta vazduha i drugih podataka, Agencija izrađuje godišnju informaciju o kvalitetu vazduha (u daljem tekstu: Informacija).

Potpuno usklađeno

	<p>Informacija sadrži naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o prekoračenjima graničnih vrijednosti, ciljnih vrijednosti, dugoročnih ciljeva i pragova upozoravanja i obavještanja u odnosu na odgovarajuće periode usrednjavanja, zabilježenih u protekloj godini; - listu zona u kojima se prekoračenje propisanih graničnih vrijednosti mogu pripisati prirodnim izvorima, podatke o koncentracijama i izvorima i dokaze koji pokazuju da se prekoračenja mogu pripisati prirodnim izvorima, i - listu zona u kojima su granične vrijednosti za PM10 prekoračene zbog resuspenzije čestica koje potiču od posipanja puteva pijeskom ili solju u zimskom periodu zajedno sa podacima o koncentracijama i izvorima PM10 koji se nalaze u tim zonama, kao i dokazima da su prekoračenja uzrokovana resuspenzijom i odgovarajućim mjerama preduzetim radi smanjenja koncentracija. <p>Informacija je dostupna javnosti i objavljuje se na internet stranici Ministarstva. Bliži sadržaj i način izrade informacije propisuje Ministarstvo.</p>			
<p style="text-align: center;">ČLAN 22.</p> <p style="text-align: center;">Odgađanje krajnjih rokova za postizanje usklađenosti i izuzeće od obveze primjene određenih graničnih vrijednosti</p> <p>1. Ako se u određenoj zoni ili aglomeraciji ne može postići sukladnost s graničnim vrijednostima za dušikov dioksid ili benzen do krajnjih rokova navedenih u Prilogu XI., država Članica može odgoditi te krajnje rokove do najviše pet godina za tu određenu zonu ili aglomeraciju, pod uvjetom da</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Na bilateralnom skriningu od strane Evropske komisije potvrđeno je da Crna Gora ne treba da prenosi ovaj član direktive, budući da su rokovi o kojima se radi već istekli, a ukoliko dođe do odlaganja</p>	

<p>je donesen plan za kvalitetu vazduha u skladu s Člankom 23. za zonu ili aglomeraciju na koju se odnosi odgoda; takav plan za kvalitetu vazduha dopunjuje se informacijama iz odjeljka B Priloga XV. koje se odnose na predmetne zagađujuće materije i pokazuje kako će se postići sukladnost s graničnim vrijednostima prije novog krajnjeg roka.</p> <p>2. Ako se sukladnost s graničnim vrijednostima za PM10 iz Priloga XI. u određenoj zoni ili aglomeraciji ne može postići zbog disperzijskih karakteristika određenog mjesta, nepovoljnih klimatskih uvjeta ili prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari, država Članica izuzima se od obveze primjene tih graničnih vrijednosti do 11. lipnja 2011. pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavku 1. i da država Članica dokaže da su poduzete sve odgovarajuće mjere na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini kako bi se poštovali krajnji rokovi.</p> <p>3. Ako država Članica primjenjuje stavak 1. ili 2., mora osigurati da granična vrijednost za svaku onečišćujuću tvar nije prekoračena za više nego što iznosi maksimalna granica tolerancije iz Priloga XI. za svaku predmetnu onečišćujuću tvar.</p> <p>4. Države Članice obavješćuju Komisiju o slučajevima u kojima se, po njihovom mišljenju, mogu primijeniti stavak 1. ili 2., te dostavljaju plan za kvalitetu vazduha iz stavka 1., uključujući i sve relevantne informacije koje Komisija treba kako bi procijenila jesu li relevantni uvjeti ispunjeni ili ne. U svojoj procjeni Komisija vodi računa o procijenjenim učincima mjera, koje su države Članice poduzele, koje poduzimaju ili će poduzimati, na kvalitetu vazduha u državama Članicama, kao i o procijenjenim učincima trenutnih mjera Zajednice i planiranih mjera Zajednice koje treba predložiti Komisija.</p> <p>Ako Komisija ne uputi primjedbe u roku od devet</p>			<p>primjene to će se utvrditi putem pregovora sa EU (tranzicioni rokovi)</p>	
---	--	--	--	--

<p>mjeseci od primitka te obavijesti, smatra se da su ispunjeni relevantni uvjeti za primjenu stavaka 1. ili 2.</p> <p>Ako Komisija uputi primjedbe, može od država članica zahtijevati da prilagode postojeće ili izrade nove planove za kvalitetu vazduha.</p>				
<p style="text-align: center;">ČLAN 23.</p> <p style="text-align: center;">Planovi za kvalitetu vazduha</p> <p>1. Ako u određenim zonama ili aglomeracijama razine zagađujućih materija u zraku prekorače bilo koju graničnu vrijednost ili ciljnu vrijednost kao i bilo koju granicu tolerancije u svakom od tih slučajeva, države članice osiguravaju izradu planova za kvalitet vazduha za te zone i aglomeracije kako bi postigle relevantnu graničnu vrijednost ili ciljnu vrijednost navedenu u prilogima XI. i XIV.</p> <p>U slučaju prekoračenja onih graničnih vrijednosti za koje je rok za postizanje usklađenosti već prošao, u planovima za kvalitet vazduha utvrđene su odgovarajuće mjere kako bi razdoblje prekoračenja bilo što je moguće kraće. Planovi za kvalitet vazduha mogu dodatno obuhvatiti i posebne mjere koje imaju za cilj zaštitu osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.</p> <p>Ti planovi za kvalitetu vazduha sadrže minimalno informacije iz odjeljka A Priloga XV., a mogu uključivati i mjere sukladno članu 24. Ti se planovi Komisiji dostavljaju bez odgađanja, a najkasnije dvije godine nakon kraja godine u kojoj je zabilježeno prvo prekoračenje.</p> <p>Ako planove za kvalitet vazduha treba izraditi ili provesti za nekoliko zagađujućih materija, država članica, ako je prikladno, priprema i sprovodi cjelovite planove za kvalitetu vazduha, koji obuhvataju sve predmetne zagađujuće materije.</p> <p>2. Države članice, u mjeri u kojoj je to izvedivo, osiguravaju usklađenost s ostalim planovima koji se</p>	<p style="text-align: center;">Član 13</p> <p style="text-align: center;">U Članu 21 stav 5 mijenja se i glasi:</p> <p>„Plan se donosi u roku od dvije godine od utvrđivanja prekoračenja dozvoljenog nivoa zagađenosti vazduha.“</p> <p>U zonama gdje koncentracije zagađujućih materija prelaze bilo koju uspostavljenu graničnu ili ciljnu vrijednost, uzimajući u obzir granice tolerancije ukoliko su propisane, Ministarstvo, u saradnji sa Agencijom i organima lokalne uprave na čijoj se teritoriji zona nalazi, donosi plan kvaliteta vazduha (u daljem tekstu: Plan), da bi se u što kraćem roku dostigle vrijednosti utvrđene aktom iz člana 8 ovog zakona.</p> <p>U slučaju prekoračenja graničnih vrijednosti za koje je rok dostizanja već istekao, Plan treba da sadrži odgovarajuće mjere kojima se period trajanja prekoračenja svodi na najmanju moguću mjeru i mjere koje se odnose na zaštitu posebno osjetljivih grupa stanovništva, posebno djece.</p> <p>Za prekoračenje graničnih vrijednosti koje se može pripisati prirodnim izvorima ili su posljedica posipanja puteva pijeskom ili solju u zimskom periodu ne donosi se Plan iz stava 1 ovog člana.</p> <p>Kada se Plan odnosi na više zagađujućih</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

<p>zahtijevaju shodno Direktivi 2001/80/EZ, Direktivi 2001/81/EZ ili Direktivi 2002/49/EZ, kako bi postigle relevantne ciljeve zaštite životne sredine.</p>	<p>materija, mjere treba integrisati na odgovarajući način, tako da se obuhvate sve zagađujuće materije.</p> <p>Plan se donosi u roku od dvije godine od utvrđivanja prekoračenja dozvoljenog nivoa zagađenosti vazduha.</p> <p>Sredstva za izradu i sprovođenje Plana obezbjeđuju se iz državnog budžeta i budžeta jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji zona nalazi.</p> <p>Ukoliko se Planom predviđaju i mjere za smanjivanje emisija iz stacionarnih izvora, te mjere je dužan da finansira i sprovodi zagađivač.</p>			
<p>ČLAN 24. Kratkoročni akcijski planovi</p> <p>1. Ako u određenoj zoni ili aglomeraciji postoji rizik da će nivoi zagađujućih materija prekoračiti jedan ili više pragova upozorenja navedenih u Prilogu XII., države Članice izrađuju akcijske planove koji sadrže mjere koje treba preduzeti u kratkom roku kako bi se smanjio rizik ili trajanje takvog prekoračenja. Ako se rizik odnosi na jednu od ili više graničnih vrijednosti ili ciljnih vrijednosti navedenih u prilogima VII., XI. i XIV., države Članice prema potrebi mogu izraditi takve kratkoročne akcijske planove.</p> <p>Ipak, ako postoji rizik od prekoračenja praga upozorenja za prizemni ozon naveden u odjeljku B Priloga XII., takve kratkoročne akcijske planove države Članice izrađuju, vodeći računa o nacionalnim geografskim, meteorološkim i ekonomskim uslove, samo ako po njihovom mišljenju postoji znatan potencijal za smanjenje rizika, trajanja ili ozbiljnosti takvog prekoračenja. Kod izrade takvog kratkoročnog plana države Članice vode računa o Odluci 2004/279/EZ.</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Kratkoročni akcioni planovi Član 23</p> <p>U zonama gdje su prekoračeni pragovi upozoravanja i/ili obavještanja za sumpordioksid i azot-dioksid ili postoji rizik od prekoračenja ovih standarda, Agencija, u saradnji sa organima lokalnih uprava na čijoj se teritoriji zona nalazi, donosi kratkoročni akcioni plan.</p> <p>U zonama gdje postoji rizik od prekoračenja graničnih vrijednosti i/ili ciljnih vrijednosti uspostavljenih radi zaštite zdravlja ljudi, Agencija može, ukoliko smatra da je to potrebno, pokrenuti postupak za donošenje kratkoročnog akcionog plana.</p> <p>U zonama gdje postoji rizik od prekoračenja praga upozoravanja za ozon, Agencija može pokrenuti postupak za donošenje kratkoročnog akcionog plana ukoliko procjeni, uzimajući u obzir nacionalne geografske, meteorološke i ekonomske uslove, da postoji značajan potencijal da se</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>		

<p>2. Kratkoročni akcijski planovi iz stava 1. mogu, zavisno o pojedinačnom slučaju, predvidjeti učinkovite mjere za kontrolu i, gdje je potrebno, obustavljanje aktivnosti koje doprinose riziku prekoračenja odnosnih graničnih vrijednosti ili ciljnih vrijednosti ili praga upozorenja. Ti akcijski planovi mogu uključivati mjere vezane uz promet motornih vozila, građevinske radove, brodove u sidrištu i rad industrijskih postrojenja ili upotrebu industrijskih proizvoda i grijanje kućanstava. U okviru ovih planova mogu se uzeti u obzir i specifične aktivnosti s ciljem zaštite osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.</p> <p>3. Kada države članice izrade kratkoročni akcijski plan, omogućuju javnosti i relevantnim organizacijama kao što su organizacije za zaštitu okoliša, organizacije za zaštitu potrošača, organizacije koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva, ostala relevantna tijela za zaštitu zdravlja i industrijska udruženja, uvid u rezultate svojih istraživanja o izvedivosti i sadržaj specifičnih kratkoročnih akcijskih planova, kao i informacije o provedbi tih planova.</p> <p>4. Komisija prvi put prije 11. juna 2010., a nakon toga u redovnim razmacima, objavljuje primjere najboljih praksi za izradu kratkoročnih akcijskih planova, uključujući primjere najboljih praksi za zaštitu osjetljivih skupina stanovništva, uključujući i djecu.</p>	<p>smanji rizik, trajanje i ozbiljnost takvog prekoračenja.</p> <p>Sredstva za izradu i sprovođenje kratkoročnog akcionog plana obezbjeđuju se iz državnog budžeta i budžeta jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji zona nalazi.</p> <p>Ukoliko se kratkoročnim akcionim planom predviđaju i mjere za smanjivanje emisija iz stacionarnih izvora, te mjere dužan je da finansira i sprovodi zagađivač.</p> <p style="text-align: center;">Sadržaj kratkoročnih akcionih planova Član 24</p> <p>Kratkoročni akcioni planovi sadrže, naročito, mjere koje se kratkoročno preduzimaju u cilju smanjenja rizika ili trajanja prekoračenja.</p> <p>Kratkoročnim akcionim planom mogu se, u zavisnosti od svakog pojedinačnog slučaja, preduzeti mjere za kontrolu i po potrebi privremeno obustaviti aktivnosti kao što su saobraćaj motornih vozila, izvođenje građevinskih radova, aktivnost usidrenih brodova, upotreba industrijskih postrojenja i proizvoda, grijanje domaćinstava i dr.</p> <p>Mjerama se može obuhvatiti zaštita osjetljivih grupa stanovništva kao što su djeca i starija lica.</p> <p style="text-align: center;">Dostupnost javnosti kratkoročnih akcionih planova Član 25</p> <p>Sa kratkoročnim akcionim planom i o primjeni mjera predviđenih planom upoznaje se javnost, nevladine organizacije i udruženja koja se bave zaštitom životne</p>			
---	--	--	--	--

	sredine, udruženja za zaštitu potrošača, udruženja za zaštitu prava osjetljivih grupa stanovništva, zdravstvene ustanove i relevantna privredna društva.			
<p>ČLAN 25.</p> <p>Prekogranično onečišćenje vazduha</p> <p>1. Ako se zbog značajnog prekograničnog prijenosa onečišćujućih tvari u zraku ili njihovih prekursora prekorači bilo koji prag upozorenja, granična vrijednost ili ciljna vrijednost kao i bilo koja relevantna granica tolerancije ili dugoročni cilj, predmetne države članice surađuju i, gdje je prikladno, organiziraju zajedničke aktivnosti, kao što su izrada zajedničkih ili usklađenih planova za kvalitetu vazduha sukladno Članu 23., kako bi se takva prekoračenja uklonila primjenom odgovarajućih, ali razmjernih mjera.</p> <p>2. Komisija je pozvana da sudjeluje i pomogne u suradnji iz stavka 1. Prema potrebi, vodeći računa o izvješćima priređenima sukladno Članu 9. Direktive 2001/81/EZ, Komisija razmatra treba li poduzeti daljnje aktivnosti na razini Zajednice, kako bi se smanjila emisija prekursora odgovornih za prekogranično onečišćenje.</p> <p>3. Države članice, ako je to primjereno sukladno Članu 24., izrađuju i provode zajedničke kratkoročne akcijske planove koji obuhvaćaju susjedne zone u drugim državama članicama. Države članice osiguravaju da susjedne zone u drugim državama članicama, koje su izradile kratkoročne akcijske planove, dobiju sve odgovarajuće podatke.</p> <p>4. Ako je prekoračen prag obavješćivanja ili pragovi upozorenja u zonama ili aglomeracijama koje se nalaze u blizini nacionalnih granica, informacije se što je prije moguće dostavljaju nadležnim tijelima u</p>	<p><u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Planovi u slučaju prekograničnog zagađenja vazduha Član 26</p> <p>Agencija je dužna da, u slučaju kada se prag upozoravanja, granične vrijednosti i/ili ciljne vrijednosti, uključujući granice tolerancije ukoliko su propisane ili dugoročni cilj za ozon, prekorače radi značajnog prekograničnog prenosa zagađujućih materija ili njihovih prekursora, o tome obavijesti Ministarstvo.</p> <p>Ministarstvo je u slučaju iz stava 1 ovog člana, po potrebi, preduzeti zajedničke aktivnosti sa nadležnim organima susjedne države, kao što su priprema i sprovođenje zajedničkog plana iz člana 21 ovog zakona i/ili zajedničkog kratkoročnog akcionog plana iz člana 23 ovog zakona za pogranične zone, uz razmjenu potrebnih informacija.</p> <p>Kada koncentracije zagađujućih materija u pograničnim zonama prelaze pragove upozoravanja i/ili obavješćivanja, Ministarstvo će o tome u najkraćem roku obavijestiti nadležne organe susjednih država.</p>	Potpuno usklađeno		

<p>predmetnim susjednim državama Članicama. Te su informacije isto tako dostupne i javnosti.</p> <p>5. Prilikom izrade planova iz stavaka 1. i 3. te obavješćivanja javnosti iz stavka 4., države Članice, prema potrebi, nastoje surađivati s trećim zemljama, a posebno sa zemljama kandidatkinjama.</p>				
<p>ČLAN 26. Obavješćivanje javnosti</p> <p>1. Države Članice osiguravaju da javnost, kao i relevantne organizacije kao što su organizacije za zaštitu okoliša, organizacije za zaštitu potrošača, organizacije koje zastupaju interese osjetljivih skupina stanovništva, ostala relevantna tijela za zaštitu zdravlja i industrijska udruženja, budu na odgovarajući način i na vrijeme obaviješteni o sljedećem:</p> <p>(a) kvaliteti vazduha u skladu s Prilogom XVI.;</p> <p>(b) svakoj odluci o odgodi sukladno Članu 22. stavku 1.;</p> <p>(c) svakom izuzeću sukladno Članu 22. stavku 2.;</p> <p>(d) planovima za kvalitetu vazduha predviđenima u Članu 22. stavku 1. i Članu 23., i programima iz Članka 17. stavka 2.</p> <p>Informacije su dostupne besplatno putem svih lako dostupnih medija, uključujući i internet ili bilo koje drugo telekomunikacijsko sredstvo, i vode računa o odredbama utvrđenima u Direktivi 2007/2/EZ.</p> <p>2. Države Članice omogućuju pristup javnosti godišnjim izvješćima za sve zagađujuće materije obuhvaćene ovom Direktivom.</p> <p>Ti izvještaji predstavljaju sažetak nivou koje prekoračuju granične vrijednosti, ciljne vrijednosti, dugoročne ciljeve, pragove obavješćivanja i pragove upozorenja, za relevantna vremena usrednjavanja. Te se informacije kombiniraju sa sažetom procjenom učinaka tih prekoračenja. Izvješća mogu uključivati, kada je prikladno, dodatne informacije i</p>	<p>Član 23 U Članu 46 stav 2 poslije alineje 1 dodaje se nova alineja koja glasi: "- podatke o efektima tih prekoračenja;" Stav 3 mijenja se i glasi: "Informacija se objavljuje na internet stranici Agencije i dostavlja evropskoj Agenciji za zaštitu životne sredine."</p> <p>Informacija o kvalitetu vazduha Član 46 Na osnovu podataka dobijenih sprovođenjem godišnjeg Programa praćenja kvaliteta vazduha i drugih podataka, Agencija izrađuje godišnju informaciju o kvalitetu vazduha (u daljem tekstu: Informacija). Informacija sadrži naročito:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podatke o prekoračenjima graničnih vrijednosti, ciljnih vrijednosti, dugoročnih ciljeva i pragova upozoravanja i obavještavanja u odnosu na odgovarajuće periode usrednjavanja, zabilježenih u protekloj godini; - podatke o efektima tih prekoračenja - listu zona u kojima se prekoračenje propisanih graničnih vrijednosti mogu pripisati prirodnim izvorima, podatke o koncentracijama i 	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana i čl.42 i 43 Zakona o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10) kao i Pravilnika o sadržaju i načinu izrade godišnje informacije o kvalitetu vazduha"Službeni list CG", br. 27/2012</p>	

procjene o zaštiti šuma, kao i informacije o ostalim zagađujućim materijama za koje su odredbe o praćenju navedene u ovoj Direktivi, kao što su, inter alia, neki prekursori prizemnog ozona koji nisu uređeni propisima i koji su navedeni u odjeljku B Priloga X.

3. Države članice obavješćuju javnost o nadležnom tijelu koje je zaduženo za zadatke iz Člana 3.

ČLAN 27.

Prenos informacija i izvještavanje

1. Države članice osiguravaju da su informacije o kvaliteti vazduha dostupne Komisiji u propisanom vremenu, kako je određeno provedbenim mjerama iz Članka 28. stavka 2.

2. U svakom slučaju, za potrebe posebno procjene sukladnosti s graničnim vrijednostima i kritičnim razinama te postizanja ciljnih vrijednosti, takve se informacije dostavljaju Komisiji najkasnije devet mjeseci nakon kraja svake godine, i uključuju:

(a) promjene koje su te godine učinjene u popisu i razgraničenju zona i aglomeracija koje su utvrđene u skladu s Članom 4.;

(b) popis zona i aglomeracija u kojima su razine jedne od ili više onečišćujućih tvari više od graničnih vrijednosti i, gdje je primjenjivo, granica tolerancije ili su više od ciljnih vrijednosti ili kritičnih nivoa; i za te zone i aglomeracije:

i. procijenjene razine i, ako je relevantno, datume i razdoblja u kojima su te razine bile promatrane;

ii. prema potrebi, procjenu doprinosa procijenjenim razinama iz prirodnih izvora i resuspenzije lebdećih čestica nakon zimskog posipavanja cesta pijeskom ili solju, kako je prijavljena Komisiji sukladno Člancima 20. i 21.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se na informacije prikupljene od početka druge kalendarske godine

izvorima i dokaze koji pokazuju da se prekoračenja mogu pripisati prirodnim izvorima, i

- listu zona u kojima su granične vrijednosti za PM10 prekoračene zbog resuspenzije čestica koje potiču od posipanja puteva pijeskom ili solju u zimskom periodu zajedno sa podacima o koncentracijama i izvorima PM10 koji se nalaze u tim zonama, kao i dokazima da su prekoračenja uzrokovana resuspenzijom i odgovarajućim mjerama preduzetim radi smanjenja koncentracija.

Informacija se objavljuje na internet stranici Agencije i dostavlja evropskoj Agenciji za zaštitu životne sredine.

Bliži sadržaj i način izrade informacije propisuje Ministarstvo.

nakon stupanja na snagu provedbenih mjera iz Člana 28. stava 2.				
<p style="text-align: center;">ČLAN 28. Mjere za sprovođenje ČLAN 29. Odbor</p>	<p style="text-align: center;">Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p style="text-align: center;">Neprenosivo</p>		
<p style="text-align: center;">ČLAN 30. Kazne</p>	<p style="text-align: center;">Član 27 Član 53 mijenja se i glasi: „Novčanom kaznom od 2.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako: 1) u okolini stacionarnog izvora zagađivanja vazduha za koje je obavezna ili za koju se može tražiti procjena uticaja na životnu sredinu ne vrši praćenje kvaliteta vazduha na način utvrđen u elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu odnosno u integrisanoj dozvoli; (Član 18 stav 1); 2) podatke o kvalitetu vazduha dobijene praćenjem kvaliteta vazduha ne dostavi Agenciji i organu lokalne uprave na čijoj teritoriji se nalazi do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (Član 18 stav 2); 3) ne obezbijedi obuku zaposlenih (Član 33 stav 3); 4) ispušta supstance koje oštećuju ozonski omotač i alternativne supstance u životnu sredinu (Član 34 stav 1 tačka 5); 5) stavlja u promet goriva koja prekoračuju propisane granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija (Član 34 stav 1 tačka 12); 6) vrši pretakanje i skladištenje motornog benzina bez primjene tehničkih standarda zaštite vazduha od emisije isparljivih organskih jedinjenja koje nastaju</p>	<p style="text-align: center;">Potpuno usklađeno</p>		

	<p>skladištenjem, pretakanjem i distribucijom motornog benzina i korišćenje uređaja i opreme koji su neispravni (Član 34 stav 1 tačka 13)</p> <p>7) ne dostavi Agenciji podatke za izradu inventara emisija, (Član 36 stav 2);</p> <p>8) ne pribavi dozvolu o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu od Agencije (Član 39 stav 2);</p> <p>9) ne vode evidenciju o količini goriva koju stavlja u promet ili ga pribavlja za sopstvene potrebe i podatke iz evidencije ne dostave Agenciji do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu (Član 39 stav 4);</p> <p>10) ne obezbijede praćenje kvaliteta goriva (Član 39 stav 5);</p> <p>11) ne vodi evidenciju o stacionarnom izvoru i svakoj njegovoj promjeni (rekonstrukciji) (Član 40 stav 1 tačka 1);</p> <p>12) ne obezbijedi redovno praćenje i mjerenje emisije (Član 40 stav 1 tačka 2);</p> <p>13) ne vodi evidenciju o praćenju i obavljenim mjerenjima sa podacima o mjernim mjestima, rezultatima mjerenja i o učestalosti mjerenja emisija (Član 40 stav 1 tačka 3);</p> <p>14) ne vodi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa sagorijevanja (Član 40 stav 1 tačka 4);</p> <p>15) ne vodi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija (Član 40 stav 1 tačka 5);</p> <p>16) organu lokalne uprave ne dostavi podatke iz Člana 40 stav 1 na čijoj teritoriji se nalazi (Član 40 stav 2).</p> <p>„Za prekršaj iz stava 1 ovog Člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu</p>			
--	--	--	--	--

	novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura". „Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 12.000 eura.“			
ČLAN 31. Ukidanje i prijelazne odredbe ČLAN 32. Preispitivanje ČLAN 33. Prijenos ČLAN 34. Stupanje na snagu ČLAN 35. Adresati	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
PRILOG I. Ciljevi za kvalitet podataka	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Pravilnikom o sadržaju i načinu izrade godišnje informacije o kvalitetu vazduha "Službeni list CG", br. 27/2012, (Prilog 2)	
PRILOG II. Određivanje zahtjeva za procjenu koncentracija sumporovog dioksida, azot dioksida i azot oksida, lebdećih čestica (PM ₁₀ i PM _{2,5}), olova, benzena i ugljikovog monoksida u vazduhu unutar zone ili aglomeracije	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012, (Prilog 2)	
PRILOG III. Procjena kvalitete vazduha i lokacija točaka uzorkovanja za mjerenje sumporovog dioksida, azot dioksida i azot oksida, lebdećih čestica (PM ₁₀ i PM _{2,5}), olova, benzena i ugljikovog monoksida u	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl 6 i 15 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta	

zraku			vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011	
PRILOG IV. Mjerenja na ruralnim pozadinskim lokacijama, bez obzira na koncentraciju	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl 11 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011,	
PRILOG V. Kriteriji za određivanje najmanjeg broja tačaka uzorkovanja za mjerenja na stalnom mjestu koncentracija sumporovog dioksida, azot dioksida i azot oksida, lebdećih čestica (PM ₁₀ , PM _{2,5}), olova, benzena i ugljikovog monoksida u zraku	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl 8 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011	
PRILOG VI. Referentne metode za procjenu koncentracija sumporovog dioksida, azot dioksida i azot oksida, lebdećih čestica (PM ₁₀ i PM _{2,5}), olova, benzena, ugljikovog monoksida i prizemnog ozona	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Pravilnikom o sadržaju i načinu izrade godišnje informacije o kvalitetu vazduha "Službeni list CG", br. 27/2012 (Prilog 1)	
PRILOG VII. Ciljne vrijednosti i dugoročni ciljevi za prizemni ozon	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha	

			"Službeni list CG", br. 25/2012, (Prilog 5)	
PRILOG VIII. Kriteriji za klasifikaciju i postavljanje točaka uzorkovanja za procjenu koncentracija prizemnog ozona	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 7 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011	
PRILOG IX. Kriteriji za određivanje najmanjeg broja točaka uzorkovanja za mjerenja koncentracija prizemnog ozona na stalnom mjestu	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana čl. 9 Uredbe o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011	
PRILOG X. Mjerenje prekursora prizemnog ozona	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012 (Prilog 10)	
PRILOG XI. Granične vrijednosti za zaštitu zdravlja ljudi	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha	

			"Službeni list CG", br. 25/2012 (Prilog 3)	
PRILOG XII. Prag obavještanja i prag upozorenja	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012, Prilog 8	
PRILOG XIII. Kritični nivoi za zaštitu vegetacije	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012, Prilog 6	
PRILOG XIV. Ciljano smanjenje izloženosti na nacionalnom nivou, ciljna vrijednost i granična vrijednost za PM_{2,5}	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana Uredbom o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012, Prilog 7	
PRILOG XV. Informacije koje treba uključiti u lokalne, regionalne ili nacionalne planove za poboljšanje kvaliteta vazduha	<u>Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10)</u> Sadržaj Plana Član 22 Plan sadrži podatke o: 1) lokaciji (području) povećane zagađenosti: opština, mjesto, mjerna stanica, kartografski prikaz i geografske	Potpuno usklađeno		

	<p>koordinate;</p> <p>2) osnovne informacije o zoni: urbano, industrijsko ili ruralno područje, procjenu veličine zagađenog područja (km²) i populacije izložene zagađenju, korisne meteorološke podatke, relevantne podatke o topografiji, podatke o vrstama prioriternih ciljeva zaštite u zoni;</p> <p>3) nadležnim organima: imena i adrese odgovornih lica za izradu i sprovođenje plana;</p> <p>4) prirodi zagađenja i načinu ocjenjivanja: dostupne informacije o trendovima koncentracije zagađujućih materija tokom proteklih godina, tehnike korišćene za ocjenu kvaliteta vazduha;</p> <p>5) porijeklu zagađenja: lista i kartografski prikaz glavnih izvora zagađivanja odgovornih za prekoračenje, ukupan iznos emisija iz ovih izvora (u tonama na godišnjem nivou), podaci o prekograničnom zagađenju koje potiče iz susjednih regiona;</p> <p>6) analizi situacije: detaljni podaci o faktorima koji su uzrok prekoračenja (npr. saobraćaj, uključujući i prekogranični saobraćaj, formiranje sekundarnih zagađujućih materija u atmosferi, detaljni podaci o mogućim mjerama za poboljšanje kvaliteta vazduha);</p> <p>7) ranijim prekoračenjima i mjerama koje su preduzimate i efektima preduzetih mjera;</p> <p>8) relevantnim mjerama predviđenim Nacionalnom strategijom, uključujući i rokove za njihovo sprovođenje, procjenu poboljšanja kvaliteta vazduha i očekivane</p>			
--	--	--	--	--

	<p>rokove za postizanje ovih ciljeva; podatke o planiranim dugoročnim mjerama, i</p> <p>9) publikacijama, dokumentima, rezultatima istraživanja i dr, koji su korišćeni u izradi Plana.</p> <p>Plan može da sadrži i mjere propisane kratkoročnim akcionim planovima iz člana 23 ovog zakona.</p>			
<p>PRILOG XVI.</p> <p>Obavješćavanje javnosti</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Potpuno usklađeno</p>	<p>Materija je regulisana čl.43 Zakona o zaštiti vazduha (Sl.list CG br.25/10) i čl. 12 Uredbe o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha "Službeni list CG", br. 25/2012</p>	
<p>Regulativa 2013/525/EU</p>				
<p>Članovi 1 i 2</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>		<p>Materija će biti regulisana Zakonom o klimatskim promjenama</p>	<p>IV kvartal 2017</p>
<p>Član 3</p> <p>Definicije</p> <p>(1) „potencijal globalnog zagrijavanja“ ili „GWP“ sa efektom staklene bašte znači ukupni doprinos globalnom zagrijavanju iz emisije jedne jedinice gasa u odnosu na jednu jedinicu referentnog gasa CO₂ kojemu je dodijeljena vrijednost 1;</p>	<p>Nema odgovarajuće odredbe</p>	<p>Neusklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se regulisati način izrade i sadržaj inventara emisije, lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta</p>	<p>I kvartal 2017</p>

			podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.	
<p>2) „nacionalni sistem inventara“ znači sistem institucionalnih, pravnih i postupnih mehanizama uspostavljenih u državi članici za procjenu antropogenih emisija iz izvora i uklanjanja pomoću odliva emisija gasova sa efektom staklene bašte koji nisu pod nadzorom na osnovu Montrealskog protokola te za izvještavanje i arhiviranje informacija iz inventara u skladu s Odlukom 19/CMP.1 ili drugim relevantnim odlukama tijela UNFCCC-a ili Kjotskog protokola;</p>	<p style="text-align: center;">Član 19 Član 36 mijenja se i glasi: Inventari emisija gasova” Član 36</p> <p>Inventar emisija zagađujućih materija u vazduh i inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: inventari emisija) vodi Agencija.</p> <p>Imaoci podataka (institucije, zagađivači) dužni su da podatke za izradu inventara emisija dostave Agenciji u skladu sa godišnjim planom prikupljanja podataka za izradu inventara emisija.</p> <p>Podaci za izradu inventara emisija prikupljaju se na osnovu godišnjeg plana prikupljanja podataka koji donosi Ministarstvo.</p> <p>Plan iz stava 3 ovog Člana objavljuje se u Službenom listu Crne Gore.</p> <p>Uz inventare emisija Agencija priprema izvještaje o inventarima i dostavlja ih Ministarstvu odnosno relevantnim međunarodnim institucijama.</p> <p>Radi unapređenja kvaliteta inventara emisija Agencija izrađuje plan obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka i dostavlja ga Ministarstvu do 15. decembra tekuće godine.</p> <p>Način izrade i sadržaj inventara emisija propisuje Ministarstvo.</p> <p>Propisom iz stava 7 ovog člana utvrđuje se i lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta</p>	<p>Djelimično usklađeno</p>	<p>Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se regulisati način izrade i sadržaj inventara emisije, lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.</p>	<p>I kvartal 2017</p>

	podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.”			
(3) „tijela nadležna za inventar” znači nadležna tijela kojima je unutar nacionalnog sistema inventara povjeren zadatak pripreme inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte;	<p style="text-align: center;">Član 19 Član 36 mijenja se i glasi: Inventari emisija gasova” Član 36</p> <p>Inventar emisija zagađujućih materija u vazduh i inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: inventari emisija) vodi Agencija.</p>	Potpuno usklađeno		
tačke 4 –13	Nema odgovarajuće odredbe		Definicije će biti propisane Zakonom o klimatskim promjenama	IV kvartal 2017
tačka 14 - 20	Nema odgovarajuće odredbe	Neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se regulisati način izrade i sadržaj inventara emisije, lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.	I kvartal 2017
tačka 21- 23	Nema odgovarajuće odredbe		Definicije će biti propisane Zakonom o klimatskim promjenama	IV kvartal 2017.
tačke 24-25		neusklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta	I kvartal 2017.

	Nema odgovarajuće odredbe		koji se regulisati način izrade i sadržaj inventara emisije, lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.	
<p>ČLAN 5. Nacionalni sistemi inventara</p> <p>1. Države članice uspostavljaju, upravljaju i teže stalnom unaprjeđivanju nacionalnih sistema inventara u skladu sa zahtjevima UNFCCC-a o nacionalnim sistemima kako bi procijenile antropogene emisije iz izvora i uklanjanja pomoću odljeva stakleničkih plinova navedenih u Prilogu I. ovoj regulativi te osigurale pravovremenost, transparentnost, tačnost, dosljednost, uporedivost i potpunost svojih inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da njihova tijela nadležna za inventar imaju pristup:</p> <p>(a) podacima i metodama o kojima se izvješćuje za djelatnosti i postrojenja shodno Direktivi 2003/87/EZ radi pripreme nacionalnih inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte, kako bi se osigurala usklađenost emisija stakleničkih plinova o kojima se izvještavaju u sklopu sistema trgovanja emisijskim jedinicama Unije i u nacionalnim inventarima stakleničkih plinova;</p> <p>(b) prema potrebi, podacima prikupljenim kroz sisteme izvještavanja o fluoriranim plinovima u</p>	<p>Član 3 U članu 6 riječi: "vrši inspekcijske poslove" zamjenjuju se riječima: „vrši analizu uzoraka alergenog polena, koordinira programima za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu kvaliteta podataka”.</p> <p>Nadležnosti Agencije Član 6 U obavljanju poslova iz člana 4 stav 2 ovog zakona Agencija organizuje praćenje kvaliteta vazduha, vrši ocjenjivanje kvaliteta vazduha na osnovu svih dostupnih podataka o kvalitetu vazduha iz različitih izvora podataka utvrđenih ovim zakonom i drugim propisima, provjerava tačnost izvršenih mjerenja i drugih metoda korišćenih od strane pravnih lica ovlašćenih za praćenje kvaliteta vazduha, izrađuje analize i izvještaje i informiše javnost, „vrši analizu uzoraka alergenog polena, koordinira programima za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu kvaliteta podataka” , ostvaruje komunikaciju sa relevantnim domaćim i međunarodnim organima i</p>	Djelimično usklađeno	Potpuna usklađenost će se postići donošenjem podzakonskog akta koji se regulisati način izrade i sadržaj inventara emisije, lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.	I kvartal 2017

<p>različitim sektorima, koji su uspostavljeni shodno Članu 6. stavu 4. regulative (EZ) br. 842/2006 u svrhu pripreme nacionalnih inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte;</p> <p>(c) prema potrebi, emisijama, temeljnim podacima i metodologijama o kojima izvještavaju postrojenja iz Regulative (EZ) br. 166/2006 radi pripreme nacionalnih inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte</p> <p>(d) podaci koji se dostavljaju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1099/2008.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da njihova tijela nadležna za inventar, prema potrebi:</p> <p>(a) koriste sisteme izvještavanja koji su uspostavljeni shodno članu 6. stavu 4. regulative (EZ) br. 842/2006 u svrhu unaprjeđenja procjene fluoriranih plinova u nacionalnim inventarima emisija gasova sa efektom staklene bašte;</p> <p>(b) mogu preduzeti godišnje provjere usklađivanje iz tačaka (l) i (m) stava 1. Člana 7.</p> <p>4. Komisija donosi sprovedbene akte u kojima utvrđuje pravila o strukturi, formatu i postupku podnošenja informacija povezanih s nacionalnim sistemima inventara i zahtjevima o uspostavljanju, upravljanju i radu nacionalnih sistema inventara u skladu s odgovarajućim odlukama koje su donijela tijela UNFCCC-a ili Kyotskog protokola ili sporazuma koji iz njih proizlaze ili ih nasljeđuju. Ti se sprovedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz Člana 26. stava 2.</p>	<p>organizacijama i vrši druge poslove utvrđene ovim zakonom i posebnim propisima.</p> <p style="text-align: center;">Član 19 Član 36 mijenja se i glasi: Inventari emisija gasova” Član 36</p> <p>Inventar emisija zagađujućih materija u vazduh i inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: inventari emisija) vodi Agencija.</p> <p>Imaoci podataka (institucije, zagađivači) dužni su da podatke za izradu inventara emisija dostave Agenciji u skladu sa godišnjim planom prikupljanja podataka za izradu inventara emisija.</p> <p>Podaci za izradu inventara emisija prikupljaju se na osnovu godišnjeg plana prikupljanja podataka koji donosi Ministarstvo.</p> <p>Plan iz stava 3 ovog Člana objavljuje se u Službenom listu Crne Gore.</p> <p>Uz inventare emisija Agencija priprema izvještaje o inventarima i dostavlja ih Ministarstvu odnosno relevantnim međunarodnim institucijama.</p> <p>Radi unaprjeđenja kvaliteta inventara emisija Agencija izrađuje plan obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka i dostavlja ga Ministarstvu do 15. decembra tekuće godine.</p> <p>Način izrade i sadržaj inventara emisija propisuje Ministarstvo.</p>			
---	--	--	--	--

	Propisom iz stava 7 ovog člana utvrđuje se i lista gasova sa efektom staklene bašte, način obezbjeđenja i kontrole kvaliteta podataka i rokovi za izradu inventara emisija i pratećih izvještaja.”			
Članovi 6 - 29	Nema odgovarajuće odredbe		Materija će biti regulisana Zakonom o klimatskim promjenama	IV kvartal 2017
Prilozi I, II i III	Nema odgovarajuće odredbe		Materija će biti regulisana Zakonom o klimatskim promjenama	IV kvartal 2017
IV Korelacijska tablica Izjava Komisije	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		